

„გისაროდან...“

აქამდე გვეგონა, რომ სიტყვა „სასტავი“ მხოლოდ ჩვენი უმაწილების ზებირმეტყველებას ახალისებდა, მაგრამ რაოდენ „სასინაროდან“ აღმოჩნდა ის ფაქტი, როცა ეს სიტყვა წერილობითი სახითაც მოვიხვედით: „**ჟონალ სანსარო შემთხვევაში, გირჩევთ თბილისიდან სანსაროში იმყოფებით**“ - ეწერა ერთგან.

...საშური საქმეა არა მხოლოდ პირდაპირი შემთხვევა რუსული სიტყვისა *состав*, არამედ აზროვნების წმინდა რუსული თავისებურების დამკვიდრებაც, ანუ: „სახანძრო შემთხვევა“ - *пожарный случай*. „იმოდრათ“ - *передвигаться*.

...ეს წინადადება ზოგმა შეიძლება ასე გაბართოს: „**ჟონალ კრიტიკულ სინუსითაში, გირჩევთ, თბილისიდან კავშირში იმყოფებით**“

...ჩვენ როგორ ვიტყვით?
 ...გვაცადეთ, ჩვენ ვერ სინაროდან განცდით, „**ჟონალაში!**“
 ...ჰაი!!!

(გოგრა გვირგვინი კროსოვარი)
შეკითხვა: 2. ლეონიდან „აქოინარო-ოტი“ ორიკრიანი ზნის არასარული ფორმა: ძირი - „ერთად სიარულის სინონიმი მე-2 სუბ. პირი I-ლი ირბი თბიქტური პირი ბრძანებითი კილო წყვეტილი მოკვეცილი აქეს თემის ნიშანი... და წავიდეთ „ბეთანიაში“! 3. მრავლობითი ფორმა ხანგრძლივ (..სმირად ფარული) ინფიტიურ კავშირში მყოფი არსებებისა. 4. წოდებით ბრუნვაში ჩასმული ერთ-ერთი სინონიმი სიტყვისა „ბაჟმეფი“. 5. „მძლეღვარებას მოკლებული“ თავსართ-ბოლოსართიანი სინონიმი. 6. ჩასვით რიგით შესაძებ ბრუნვაში სახელი კაცისა, რომლის როლი ჩვენს ცენზაზე ძმებმა მაქარიამებმა ითამაშეს. 10. როგორ იქნება სწორი ფორმა მამაკაცის ერთ-ერთი ყველაზე გავრცელებული შედა სამოსისა, რომელშიც ერთ-ერთი სმოფნის არსებობას სმირად უგულებელყოფენ. 12. როგორია ის ურემი, რომელიც ასევე დაემორჩილა დიდი ჯორდანოს „მოწოდებას“? 13. საგრამაკიკო ცნობიერებაში არსებული „შემდღვის“ სინონიმი. 14. განმეორადობის ბოლოსართიანი რიცხვითი სახელი, რომელსაც შვეული № 6 თავის „საცლეს“ ურთავდა ულგმაგუმად. 17. ა, თ, უ სმოფნების გემბრსა და არტიკულიასთან დაკავშირებული ფონეტიკური ცნება. 20. „შესრულების დროის შეცვლის“ სინონიმი, სადაც მთავარ როლს რთული მზნისწინი თამაშობს. 21. **შეპქნატი ზნისიქა:** ფუქე - „ჭაშნიკის“ სინონიმი უარყოფითი წინსართი ვითარებით ბრუნვა. 24. რა შეიძლება ეწოდოს -უბს, თბს, ეგს, აგს, ულს, ურს და მისთანებს, გარდა „ბოლოსართისა“? 25. „რეგრესული“ მიმართულებისა და ადგილმდებარეობის მანიშნებელი მზნიშედა. 29. გადავაკეთო ბაჟმეფის შეცვლების სახესხვაობის აღმნიშვნელი არსებითი სახელი შედსართავად ბოლოკიდური სმოფნის შეცვლით (..თუ მუე გიჭყინებთ, ფარდა გადაწიეთ). 32. ჩვენი მზნის ერთ-ერთი კატეგორია.

შეკითხვა: *ალ. ელერა შვილმა* (..თუ რიგა შეხდობა იმყოფით, მისმოვთ დაზვიარკით და ვაყნობოთ - რად.)

5 კითხვა

სწორი პასუხების შემთხვევაში კითხვების აღმნიშვნელი ასოები შეადგენენ ორ სიტყვას

- 1) **ფოლგარის მამა იყო** (1) ადვოკატი. ა) სოფლისეკიმი. ბ) მღვდელი. ვ) ვაჭარი.
- 2) **გაზათს - „ხალხის გემარია“ - მამოსამფა:** (2) მირაბო. მ) რობესპიერი. ნ) ნაოლეონი. რ) მარატე
- 3) **ჩამოთვლილთაგან საღარის მამარკოლიანი:** (3) ბორდო. თ) ლილი. ტ) ნიცა. ზ) ნანტი.
- 4) **რომელ პოეტს სმირად „ილიაოსის კომალიანი“** (4) რებოსს ვ) ბოდლე-რს. ე) ბერანესს ა) ელიუარს.
- 5) **1755 წლისაგანის მიწისქვანს პოემა უკვანა** (5) დიდრომ. ვ) ბომარშემ. ი) მონტესკიემ. ა) ვოლტერმა.

გაღვით ნაბისიქარ სხვა პომანაზა

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
9										
12										
15										
18										
21										
24										
27										
30										
31										
32										

ქალთან ცხელი შეაზარდეს ინფლაცია გენსკრიტიკა

კროსოვარი
 რეკავით მონიშნულ უკრავში მიღებული ასოებით შეადგინეთ 9-ასოიანი სიტყვა

...და გაღვით ნაბისიქარ სხვა პომანაზა

თარჯუმანი: 1. ფილოსოფიური მიმართულება, რომელიც შემეცნების ერთადერთ წყაროდ თვლის გამოცდილებას. 6. იაპონური საავტომობილო კომპანია, „ტოიოტა-მობილსის“ ქვედანაყოფი. 12. ასეთი რამ ზვერ მხატვარს დაუხატავს. 13. თვლის კალის გართა, თეთრი გარსი. 15. ნახშირორთქანგი - ფორმულის ენაზე. 16. გეომეტრიული ხელსაწყო. 18. სამკურნალო მეცნავე. 19. ინგლისელი მოჭადრ-ავე. 20. ნებისმიერ მოძრაობათა შეთანხმებულიობის დარღვევა. 24. სახელი ბახტრონის აჯანყების ერთ-ერთი გმირისა. 25. ანტალამენტის შუა ნაწილი (არქიტექტურაში). 26. ჩვენი ლიტერატურის ყველაზე ცნობილი აფხაზი. 29. ილიას ლექსი. 30. რუსეთის ყველაზე „შორული“ ქალაქი. 31. მიწების ხელშეწყობის რჭყვის ლონისიძებათა სისტემა. 32. იტალიის ოლქი.

ცეპრა

გაარკვეთ რომელი ცეპრა ვის ეკუთვნის და მათ გადაკეთებზე არსებული ასოებით შეადგინეთ 9-ასოიანი ზმნა

გაღვით ნაბისიქარ სხვა პომანაზა

„რიგოლატი“	ს	რ	მ	ე	ე	ე	ბ	ბ	ვ
„რინალდი“	ყ	ბ	რ	ე	ბ	ყ	ნ	ვ	შ
„დონ პასკალი“	რ	მ	ბ	ნ	ბ	ვ	ც	ნ	ზ
„ნაპროტატი“	ბ	ც	ნ	ზ	მ	ბ	ნ	ბ	ვ
„სამი ფორტოხლის სივარული“	ბ	ვ	ნ	ბ	ვ	ნ	ბ	ვ	
„შეპრაზადა“	ც	ნ	ზ	ყ	ბ	რ	ე	ე	რ
„სამსონი და დალიდა“	ე	ე	ე	ზ	მ	ვ	შ	მ	რ
„მეფე როგარი“	ზ	ბ	ე	ე	ბ	ბ	ე	ე	
„ილიაოსი“	ე	დ	ნ	რ	ე	ზ	მ	დ	რ

ჯაკოპო პიკარატი	ფოლგარე	გაბრიელი	სარკი პიკარატი	ჯანკო პიკარე	პაროლი	მამონი	ნიკ. კინოსი-კოსკოვი	კამილ სენ-სანსი
-----------------	---------	----------	----------------	--------------	--------	--------	---------------------	-----------------

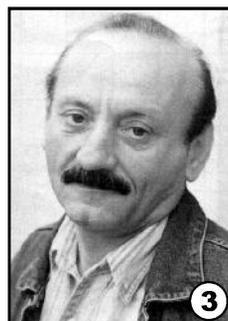
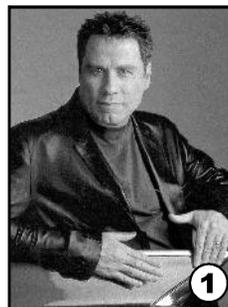
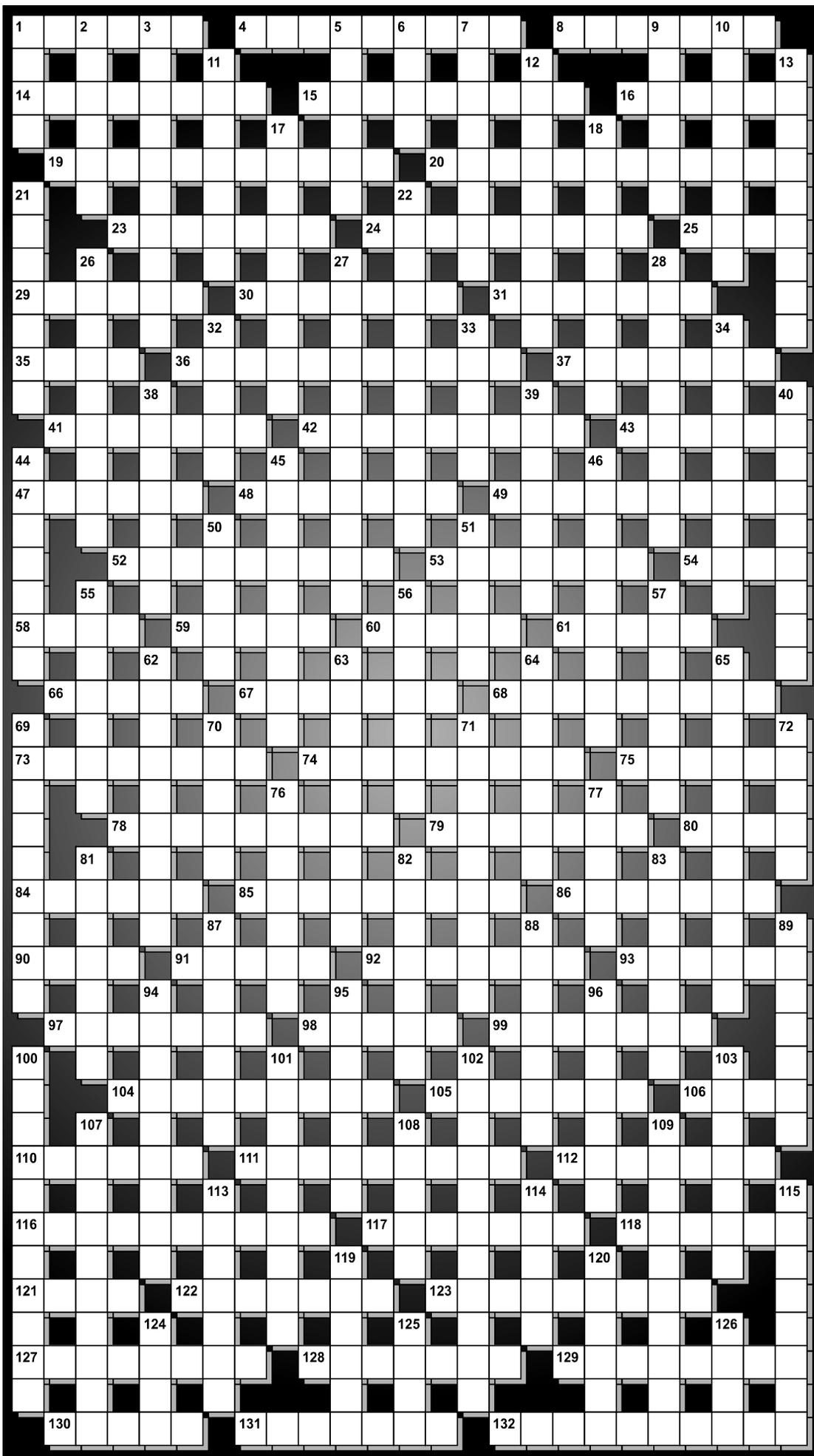
ცნობილი ადამიანები

ამ ცნობილი ადამიანების სახელებში ან გვარებში არის რიგით მე-3 ასო, რომლებიც ადგენენ 6-ასოიან სიტყვას... შეადგინეთ ეს სიტყვა თქვენთვის

...და გაღვით ნაბისიქარ სხვა პომანაზა

თუ სარკილი გავიხატო, დაზვიარკით და ვისაუბროთ

თარგმანი: 1. ერთი ჩვენი „გულაფშუგა“ კინოაზნაური. 4. „სამხედრო-კულტურულ-დიპლომატიური“ მუშაკი. 7. როგორია დევი ერთ ქართულ მღაპარში და ჰარი ერთ ამერიკულ ფილმში? 14. „წუთთან“ ერთად ამ ცხოველებს ქმნის. 15. ოთხკუთხა ფორმის პარამუტი. 16. გახსოვი, ნიკულინის პერსონაჟი რომ მღერის: „Неплохо оченъ, совсем без жены!“. ჰოდა, რა ჰქვია ასეთ მღვთმართობას შეენიერულად? 18. მისი მასივი ევროპაში, რომელმაც სახელი მისცა ერთ-ერთ გეოლოგიურ პერიოდს და შესაბამის პოლიეულურ ფილმს. 19. თესვა შეიძლება იყოს ასეთივე. 20. პაგარა მგალობელი ნიგი. 23. ქურთუკის და „ფართულის“ კოლეგა. 24. ყველაზე მახინჯი ლიტერატურული პერსონაჟი. 28. ისტორიაში პირველი ოქრაც და კულინარიაში გამოსადეგი მცენარე. 29. „დაზარული“ ქსოვილის ნაჭერი. 30. მოქმედი ვულკანი იტალიის კუთვნილ არქიპელაგოში, რომელსაც ხმელთაშუაზღვის შუქურას უწოდებენ. 35. რომელი დიდი ფრანგი მწერალი ვერ იგანდა დასაწყისად ეიფელის კოშკს? 36. გერმანელი რეჟისორის მურნახუს მიერ გადაღებული ფილმი ბ. სტოკერის „დრაკულას“ მიხედვით, რომელსაც ფიგურირებებს პირველი კინოგამიონი. 37. ხაჭაპურთა კლასის ყველაზე კოლორიტული წარმომადგენელი. 40. რა აქვს მცირე ქართულ გამეთებს? 41. პერსონაჟი არჩილ ვოშიაძის კინოგაღერეიდან. 42. ფლორის, ფაუნს და სკოლის დანაყოფი. 46. მდინარე, რომელიც ერთ-ერთი ალექსანდრეს მღვთმართობაში ფიგურირებს. 47. გერმანული შამპანური „ილოფური“ სახელი. 48. კაიფორდისტი ამ ჩვენს კურორტს „წერასთან“ (სულ ერთია, რა გაგებით) დააკავშირებდა. 49. ამერიქალი, რომლის სახელსაც ქართულ ენაში კიდევ ორი სხვადასხვა მნიშვნელობა აქვს. 53. ინგლისის პარლამენტის ზედა პალატის თითოეული წევრი თავისი საზოგადოებრივი მღვთმართობით. 54. რუსი ჰოკეისტი, რომელმაც ქართული იამანბის და ხორვატი პეტროვიჩის ბალატიკური რეი კაიბის. 55. ეწ „სამხედრო ფერი“. 59. სტრატეგიული ძალისკერი ნიკო გომილიანი ბუდე“. 60. ამერიქალი არმიისთვის აუღებელი ქალაქი ინდონეზიაში. 61. არაკომფორტული სამგზავრო ვაგონი. 66. (...) მერუ. „ფანგამის“ მკითხველთათვის კარგად ნაცნობი ნაწარმოებიდან. 67. უმაღლესი სასულიერო პირი ზოგ ქრისტიანულ ეკლესიაში. 68. რა არის კანა, კედუ, ნილგაუ და ა.შ.? 69. ქმედება, რომლის კოდურ სახელწოდებაში ფიგურირებს რუსული ასო „ბი“. 70. იტალიელი, რომელიც განოსახულია იტალიური ფულის 10 000-იანი ნომინალის ბანკოტაზე. 71. მე-15 საუკუნეში მხოლოდის ერთ-ერთი უდიდესი ქალაქი იყო გენოვანთა... რომელი უდიდესი ქალაქი გაემნდა მის ადგილზე?

	1	2		3				4	5		6		7		8		9	
10								11					12					13
14								15							16			
18								17							20			
								21							22			
								23							24			
								25							26			
								28							29			
31								32							30			
35								33							34			
								35							36			
								38							37			
40								41							39			
								43							40			
46								47							41			
								49							42			
								51							44			
								53							46			
								55							48			
								57							50			
62								61							52			
66								63							54			
								65							56			
69								67							58			
								69							60			
								71							62			

შედეგი: 2. გოპ-მოდელო, რომელიც მონაწილეობს ბოლოდროინდელ პოპულარულ ვიდეოკლიპში "Uptown girl". 3. რუსული ქალაქი პისტოლეგ აბრევიატურად. 5. ლავის პირველი დედაქალაქი. 6. ერთადერთი საბჭოელი ნობელის პრემიის ლაურეატი მწერლობაში, რომელსაც პრობლემები არ ჰქონია საბჭოთა ხელი-სუფლებასთან. 8. გიორგი ბრწყინვალის ცნობილი საკანონმდებლო აქტი (ორი სიტყვა). 9. რომელი ფაშისტი მხედართმთავარი იბრძოდა აფრიკაში? 10. ენა-მოვლევადი პერსონაჟი „დათა თუთაშხიანი“. 11. რომელიმონთან ასოცირებული დღე. 12. ოპიკური ხელსაწყო, რომელსაც „ანალიზთან“ ნაკლები სურათი აქვს. 13. „ამათი“ ლასო ჩვენებურად (სპარსულად?) 17. ლეონარდოს საყვარელი თევზი. 21. ლამაზი ვიკულესის ერთობ ნაცნობი კულტურული ღონისძიება. 22. როგორი პროდუქტია დახუნძული ჩვენს პირობებში „დახუნძული“ კონსერვანტემულგატორებით? 25. გიგანტ პეტროლისის და მისივე მოგვინიკის „უშუალო“ მემკვიდრე. 26. ძველი ათენის უმაღლესი თანამდებობის პირი. 27. ხილის სახელიანი ბავშვი ვალაკტონის შემოქმედებაში. 31. რუსი მოთხილაბურე ქალი, რომელიც კომის გეგებში მობინადრე ალქაჯს წააგავდა. 32. სხეულის რომელი ნაწილი აქვს შავი ჩაუჩახუს ჯიმის ძალს? 33. სენგ-ეზიპერისეული „პაგარა“ არსება. 34. გექნიკის დარგი, რომელიც უშუალო კავშირშია „ნავეის“ მართვისთანავე. 38. „როლანდის“ მიუღანი, როგორც ასეთი. 39. ერთ-ერთი ჩვენს „საერთაშორისო“ მდინარე. 43. ახლა კი 2 000 ლირის ღირებულების ბანკოტაზე გამოსახული იტალიელი გამოცანით. 44. თევზი, რომელიც წინათ მარგო მდინარე სრამში რდი იყო. 45. ჰუმანიოლ მთვარადის სახელი

იაპონური ნახატი

				1	1	1									8	8																		
				2	4	1	2	8	1	2	3				13	12	2	8	5															
20				4	3	3	7	3	10	8	7	7	7	8	10	11	12	13	13	14	14	15	16	2	2	2	2	2	5	1	2	1		
				2	4																													
				1	7																													
				2	9																													
				4	12																													
				3	14																													
				2	17																													
				2	21																													
				24	2																													
					26																													
					24																													
					24																													
					19	4																												
				6	11	3																												
				6	11																													
				2	1	2	2																											
				2	2	2	2																											
				1	1	2	2																											
				1	1	2	1																											
					1	2																												
					1																													

„მარადისობის კანონიდან“. 50. რევილვერიც და ღორების ჯოგე. 51. რა არის თავისი არსით მხაგვარ რუბოს უზარმაზარი გილო „პოროლინი“? 52. ერთი დიდი აღმოსავლელი სწავლულის ლათინურული სახელი. 56. ფრანგი რომელიც კომის გეგებში მობინადრე ალქაჯს წააგავდა. 32. სხეულის რომელი ნაწილი აქვს შავი ჩაუჩახუს ჯიმის ძალს? 33. სენგ-ეზიპერისეული „პაგარა“ არსება. 34. გექნიკის დარგი, რომელიც უშუალო კავშირშია „ნავეის“ მართვისთანავე. 38. „როლანდის“ მიუღანი, როგორც ასეთი. 39. ერთ-ერთი ჩვენს „საერთაშორისო“ მდინარე. 43. ახლა კი 2 000 ლირის ღირებულების ბანკოტაზე გამოსახული იტალიელი გამოცანით. 44. თევზი, რომელიც წინათ მარგო მდინარე სრამში რდი იყო. 45. ჰუმანიოლ მთვარადის სახელი

ქვ. რუსი როგან- რთული ქალი	ქვ. გარკ- ღრაბ- ბურბი	თეზი ბერძენი						ინტერ- ვები შე- სვლან უნდა...	ირაზი		ინტერ- ოგის ქან- ოგია
						(...) სნირ- გლაქა	მონარქი „ლონკა ტროსის“ პერსონ.				
შვიც. როგან- რთული ქალი	კალან- ღარი - როგორი?					ქავას- ინის უღელ- ბანილი	ნორვე- გიული ფანგ- რთული	გალამო ბრძანის ანგანი შეგნა			ჭრიჭინა
შეშუ- საბალი ქოლე- ქივი	გორან ვაში					ბიგლ. ნიან- ნარგებ- ყველი	შეკენილი შვილი უპირ- აბანოგა				
						(...) რანენი თანაშუ- რალოგა				ღიღი იტა- ლიელი ბეკარა	ფული (...) ქონარი
ჩვენი პოპტი. ალექ- სანდრა	ქაზის ქვ. ქართ. სახელი	თბილი- სელი ბერძ- რისტი				ნახა- ტიანი ქვა ქაღლი	ეს სეფია- შვილის შვილი			ყირბი- ჯეთის ქაღაჭი	
						ნიმარ- ელი ფ- ბურ- თელი	სხვირს აქვს				
	„ღიან“ (ინგლ.)					ჩვენი ფანგ. მ- პრთნული ანგლო	საგა- რელო	რუსული ფლანგის გმირი გღელყო	ანთიმ საზიმ არს- გობს	რუსი მ- ქრალი ჩრდ. მლ- ეთშია	
							„ღა მისი ქვაჭი				
						(...) ფალანგ- ლითნული. 1832 წ			გაბა- ლორი	მწარ- ების ყუთი	საღ „შავ- ნა მეფია“
	ღასაქუმი საანოლი	ხანძ- თელი						ქოგანი- ტრანის მწარგ. ფირმა			
						(...) ქინილა	„მის- ფარი“ ქაში (ინგლ.)			შინა- რი ხ- ოვარი	
აფ- ქალი	მომი- აროგის ტივილი (ქვ. სიგე)	ვაზვა პერილი რეა					იტალ- ის ქალი				
						ზღა- რული არსება	ეპოტი- ქური ხილი	ჩვენი გმირი ანგოგა	სალაუნი		
	ჯაგუვი	პოლონ. ფანგ. გუნდი						პატი- მარი			
	ღას. საქ. რაი- სენბერი	მსახი- რი (...) გაფრინ- დაშვილი					მსოფლ. მს- ჩემგ მარა- ქვი			სიყვ- რული ფრანგი მწარალი	ქაიტიან მრანტის სოგალი
						ოგელოს უპის ოგინეპი	ქინსარი ჩვენი ისტ. მხარა				(...) ნა- სიროვი. რუსი მოგლო.
						სენამო ქაღლი				უხარბი ანგარაგა სპორტში ჯანიანი	
						ღავით ალგა- ნეგლის შვილი	მანორი შვი- ლგა იყოს				
	აზიის (...)- ღანი	გზა „მამა- ღუქის“ ანგორი								თავ- ქანგურა მწარა	ქ. გაგსა- ნარღიან (...) შულია
						(...) ქაგონა				შარღი სითისი ნაქვა- ღავი	
						ღავით ალგა- ნეგლის შვილი					
						აზიის (...)- ღანი					
						(...) ქაგონა					
ართ-ართი ტიგონო- მბერილი ფანგეშია	ჩვენი ქონიანი					სოსონს ბარბი	91 სანტი- მბერი	შეღმინა ალგესანდრა ელარგაშვილი			
											ღოქა- შანის სახეს- ხელო

ეს უცნაური იტალიელები

ნაწვევები მარტინ სოლის წიგნიდან - *The Xenophobe's Guide to the Italians*

იუმორის გრძობა

იტალიელებს კარგადა აქვთ განვითარებული იუმორის გრძობა; მათ შეუძლიათ დასცინონ, როგორც სხვებს, ასევე საკუთარ თავს და ამ საკითხში ისინი საოცარი მომთხროველობით ეკიდებიან საკუთარ იმიჯს, ანუ **უპირობო ხუმრობით** არასოდეს შერცხვენენ რეპუტაციას.

რამე ნომენკლატურული საქმიანობის შესრულებისას კი მკაცრად იყავენ ხუმრობისა და სერიოზულობის მღვარს და ხშირად ბუროკრატიზმს არჩევენ ადამიანთან ურთიერთობისათვის, ვიდრე მხიარულ ურთიერთგანწყობას. არც სამართლის პროფესორი მისცემს საკუთარ თავს იმის უფლებას, რომ ლექციის კითხვისას ხუმრობა ან ანეკდოტი ჩართოს საუბარში; ალბათ, ამიტომაცაა, რომ იტალიური სამეცნიერო შრომები ყველაზე სერიოზული და ყველაზე მოსაწყენია მთელ მსოფლიოში. სადმე შესავალში ან ეპილოგში

იტალიელებს ყველაზე მეტი ანეკდოტი გენუელების შესახებ აქვთ შექმნილი, რომლებიც სიძნელეში თურმე არაფრით ჩამორჩებიან მთელ მსოფლიოში ცნობილ შოკლანდიელებს (საერთოდ კი იტალიაში ნაკლებადაა ანეკდოტები სხვაქვეყნელებზე, რადგან მათი ეროვნული სიჭრელე სრულიად საკმარისია მხიარული თავგადასავლების შესაქმნელად, უცხოელების გამასხრება ამრავად არ მოსდით)

...გენუელმა ბინის შესასვლელში ნახაგის დაკიდება გადაწყვიტა და ეუბნება შვილს:
 „წადი, მემობლებს ჩაქუჩი სთხოვე“.
 შვილი მიდის და დიდი ხნის შემდეგ ხელცარიულ ბუნდება:
 „- ეძებეს, ეძებეს და ვერ იპოვესო“ - ამცნობს მამას.

„- ვაჰ, რა ძუნწები არიან - აღშოთებებს ვერ მალავს მამა - ჰო, კარგი, კარგი... წადი ჩვენი ჩაქუჩი მომიტანე“

კულტურა

კულტურას იტალიელები დიდ პატივს სცემენ. მათი იციან საკუთარი კულტურული მემკვიდრეობის ფასი და ამას ქვეყნის სიმდიდრის ერთ-ერთ უმთავრეს ნაწილად თვლიან.

იტალიური ხელოვნების მამოძრავებელი ძალა ყოველთვის იყო ფული, თუმცა **არაპარტო ფული**. რწმენა, მშვენიერების განცდა და ბუნებისადმი სიყვარული ასევე დიდ როლს თამაშობენ მათს ცნობიერებაში. ასეა თუ ისე, იტალიელებს არ შეუძლიათ საქმის კეთება, თუ მიზანი სიღამამისა და მხატვრობის შექმნა არ არის. სულაც არაა ბუცილებული, რომ ნაწარმი კარგად შეშაობდეს, მთავარია - **ქარბად გამოიყარაზოდან**, ხოლო თუ ნივთი ლამაზია, ნებისმიერი იტალიელი ეცდება, რომ მისი არსებობის ვადა გაახანგრძლივოს.

...მეორე მსოფლიო ომის დროს ორკენის კუნძულებზე მოხვედრილ იტალიელ სამხედრო გყვეებს საცხოვრებლად ძველი, მივიწყებული საყდარი გამოუყვეს. გყვეებმა კი ისე მორთეს და მოკამშეს იქაურობა, ისე მოხატეს ბაროკოს სტილში, რომ ორმოცდაათი წლის შემდეგაც მრავალი მნახველი ჩადის იქ, რათა ხელოვნების საოცარი ნიმუშის ჭვრეგით დატკბეს!

ყოფილი გყვეებიც ხშირად ჩადიან იქ და თავის ნახელავს დამეველების უფლებას არ აძლევენ...

შეიძლება არსებობდეს შენიღბული ირონიაც, მაგრამ მის შესამჩნევად მკითხველს მახვილი და **განაწილი თვალი** უნდა ჰქონდეს.

იმისა გამო, რომ სიგყვით მოქილივე და ოხუნჯ ავტორს შეიძლება პასუხი მოსთხოვონ შესაბამის ინსტანციებში ცილისწამების ან გადამეტებული ქილიყისათვის, პრესის მუშაკებმა საშველი ილუსტრირებულ მასალაში ნახეს, რის გამოისობითაც იტალიურ გაზეთებსა და ჟურნალებში საგანგებო დანიშნულება სწორედ კარიკატურას მიეკუთვნა. ასე რომ, ამგვარი ნახაგების ავტორებს უფლება აქვთ **მომაკვირიანალი ირონიით** წარმოაჩინონ ესა თუ ის პოლიტიკოსი თუ შექმნილი პოლიტიკური ვითარება.

ასე მაგალითად, ყველაზე ცნობილი თანამედროვე კარიკატურისტი იტალიაში გახლავთ სანდრო ფორაგინი, რომელსაც გაზეთ „რეპუბლიკაში“ გამოქვეყნებულმა ცნობილი პოლიტიკოსების საგირულმა გამოსახულებებმა ჭეშმარიტად ეროვნული სახელი და **დიღაბა მოუგანეს**.

იტალიელებს უყვართ საკუთარი თავის ჭვრეგა, ასე ვთქვათ, „გარედან“. ასე მაგალითად - მათი მეორე საყვარელი კარიკატურისტი ალგანა სულაც არ ცხოვრობს იტალიაში და ეროვნული ხასიათის შესახებ შექმნილი იუმორისტულ ნახაგებს შორეული ბრაზილიიდან, თავისი კომფორტული ვილიდან გზავნის; აი, ნიმუში:

ორი ახალგაზრდა ქალი თავისი საყვარლების ღირსებებზე მსჯელობენ:

„-იტალიელ კაცებს მართლაც ვერაფერ შეედრება“ - ამბობს ერთი.

„მართალია!... სიციყეში მათ ბადალი არ ჰყავთ!...“ - პასუხობს მეორე.

...და იტალიელებს მხიარული განწყობა და სიახაყეც კი ეუფლებათ იმის შეგრძობებაზე, რომ **„აიჰაჰაჰაჰაჰი“** ყველას სჯობიან.

მელოდრამა

იტალიელების ცხოვრება ერთი მთლიანი მელოდრამაა და ამიტომაც არაა გასაკვირი, თუ რატომ იყო პოპულარული კლასიკური ოპერა მეცხრამეტე საუკუნეში და რატომ იწვევს დიდ ინტერესს „საპნის ოპერა“ მეოცეში.

ხშირად შეიძლება ასეთ სცენას წააწყდე: ქუჩაში სანტეჩინოსი მიღებთანაა ჩამძვრალი, თავად ის არ ჩანს, სამაგიეროდ ისმის პოპულარული არია, რომელსაც იგი ჭაში მთელი **ხმითა და არსებით** მღერის.

იტალიაში არ მოიძებნება დამლაგებელიც კი, რომელიც ფულს არ აგროვებდეს საიმისოდ, რომ თვალისმომჭრელ კაბაში შეიმოსოს და წავიდეს... „ლა სკალაში“

რატომაც არა?!

იტალიის მნიშვნელოვანი ქალაქები

დასაწყისი ვახულ ნომერში

59. სალერნო	153 000	კამპანია
60. სან-რემო	61 000	ლიგურია
61. სასარი	120 500	სარდინია
62. სიენა	57 000	ტოსკანა
63. სირაკუზა	125 000	სიცილია
64. სორენტო	15 000	კამპანია
65. სპეცია	103 000	ლიგურია
66. გარანგო	244 000	აპულია
67. ტერინი	110 000	უმბრია
68. ტრენტო	102 000	გრენცინო-ალტო
69. ტრიესტი	231 000	ფრიული-ვენეცია
70. ტურინი	1 000 000	პემონტი
71. უაინცა	54 000	ემილია-რომანია
72. ფერარა	137 000	ემილია-რომანია
73. ფლორენცია	410 000	ტოსკანა
74. ფორლი	109 000	ემილია-რომანია
74. ფოჯა	155 000	აპულია
75. ჩივიტავეკია	20 000	ლაჯიო

დიდი იტალიელები

კამპანია Campania

მდებარეობს იტალიის დასავლეთ ცენტრ. ნაწილში. შედგება პროვინციებისაგან: აველინო, ბენევენტო, კამერტა, ნეაპოლი, და სალერნო.

ფართობი - 13 595 კვ.კმ.
მოსახლეობა - 5 853 700.

ადმ.ცენტრი - ნეაპოლი (იტალ. Napoli, ინგლ. Naples) (1 200 000 მცხ).

კამპანია უძველესი დროიდან ხელიდან გადართვა და მხოლოდ 1861 წელს გახდა იტალიის სრულყოფილი წევრი. კამპანიაში მდებარეობს უძველესი ქალაქი პომპეი და ცნობილი ვეზუვის მთა ამავე ოლქს განეკუთვნება საკურორტო კუნძული კაპრიც.

პიერ ბული

დასახურული
დასაწყისი „ფანჯარა“ № 11-ში

Pierre Boule - Planete des Singes Paris, 1962

- მაიმუნები, ისევე ეს მაიმუნები - ამბობდა ქალი - უკანასკნელ ხანს ისინი საოცარი სისწრაფით მრავლდებიან, თუმცა სულ ახლახან ყველა დარწმუნებული იყო, რომ მათი მოდგმა გადაშენდებოდა. თუ ასე გაგრძელდება, მალე ისინი ჩვენზე მეტნი იქნებიან... მაგრამ მთავარი ეს არ არის. მთავარი ისაა, რომ ისინი სულ უფრო თავზედები ხდებიან; მათ უკვე შეუძლიათ ადამიანებს თვალი თვალში გაუყარონ. ჩვენ შევცდით, როცა ისინი იმ ღონეზე გავეწვრთენით, რომ მათ მოსასახურის მოვალეობათა შესრულება შეეძლოთ. ამასწინათ ქუჩაში ლაქია შიმპანზე დამეჯახა და როცა აღვმართე ხელი, რომ თავში ჩამერგვა მისთვის, მან ისეთი აგრესიით და ბოღმით შემომხედა, რომ ვეღარ გაგებულე მისი დასჯა. ჩემი მეგობარი ანა, რომელიც ლაბორატორიაში მუშაობს, მეუბნება, რომ მათთანაც ბევრი რამ შეიცვალა. ახლა უკვე იგი გალაში მარგო ვეღარ შედის და იმასაც ამტკიცებს, რომ დამდამობით მაიმუნების გალიიდან ჩურჩული და სიცილი ისმის. ერთ-ერთი გორილად ინსტიტუტის დირექტორსაც კი ბაძავეს სიარულში და საოცარი სიზუსტით აკეთებს ამას.

ქალი მცირე ხნით დაღუბდა, რამოდენიმეჯერ ღრმად ამოიოხრა და განაგრძო:

- ამასაც მოვსწაწრით! ერთი მაიმუნი ალაპარაკდა კიდევ და ეს სრული სიმართლეა; ამის შესახებ „ქალთა გაზეთშიც“ ეწერა, სადაც მოლაპარაკე ახალგაზრდა შიმპანზის ფოტოც კი იყო დაბეჭდილი.

- შიმპანზე!... პირველი!... მე ამაში დარწმუნებული ვიყავი! - ალტანე-ბით წამოიძახა კორნელიუსმა.

- ახლა კი სხვებიც ალაპარაკდნენ - განაგრძო ქალმა. - გაზეთები ყოველდღე იუწყებიან ასობით მაიმუნის ამეგველებს შესახებ. მოგიერთი მეცნიერი ამას დიდ სამეცნიერო მიღწევად თვლის. ნუთუ მათ არ ესმით, სადამდე შეიძლება მიგვიყვანოს ამან?! როგორც გავიგე, ერთ-ერთი ასეთი მოლაპარაკე შიმპანზე საბოლოოდ იგინება. პირველი, რისთვისაც მათ მეგველების უნარი გამოიყენეს, საკუთარი პაგრონების ლანძღვა; მოგი მათგანი უკვე მორჩილებაზედაც უარს აცხადებს...

ქალი ერთხანს დაღუბდა და შემდეგ მამაკაცის ხმით ალაპარაკდა, რომელიც თითქოს მოსხენებას აკეთებდა:

- ის, რაც ჩვენ დაგვემართა, ძნელი საწინასწარმეტყველო არ იყო. ჩვენ ამრობრივი სიმარტაცე მოგვერია. ახლა აღარავინ აღარაფერს კითხულობს; თვით უმარტივესი რომანტიული დეტექტივებიც კი გონების დამღლელ ნაწარმოებებად მიგვანია. აღარავინ აღარაფერს თამაშობს, უწყინარი პასიანისი გამლაც კი სულიერად თრგუნავს მოთამაშეს. თვით საბავშვო ფილმებიც გადაჭარბებულ სიბრძნელს გვეჩვენებს... ამასობაში კი მაიმუნები სულ უფრო მეტად ინტერესდებიან გონებრივი საქმიანობით, მით უმეტეს, რომ მეგველებსაც სათანადოდ დაეუფლნენ. მართალია, ისინი ჯერ ჩვენთან არ საუბრობენ და მხოლოდ თითოერთლად ბოღმანარევი რეპლიკას გვესვრიან ხოლმე, მაგრამ დამდამობით ერთმანეთში დიდი სჯა-ბაასი აქვთ გამართული და მთელი დღის მიღებულ შთაბეჭდილებებს აქტიურად განიხილავენ.

...მორიგი პაუზის შემდეგ სორორელი ადამიანი შეშინებული ქალის ხმით ამეგველადა:

- მე ასე ცხოვრება აღარ შემეძლო. მივაგოვე სახლ-კარი და ყველაფერი ჩემს მსახურს გორილას დარჩა. გორილა უკვე რამდენიმე წელია ჩემთან ცხოვრობს და ერთგულად მემსახურება. მაგრამ თანდათანობით მისი ცხოვრების წესი შეიცვალა; საღამოობით საღად უჩინარდებოდა და, როგორც ვაირკვია, მაიმუნთა საიდუმლო თავყრილობებს ესწრება. ლაპარაკიც უკვე ჩვენსავით შეუძლია და ვამჩნევ, რომ ბრძანებების შესრულება აღარ სურს. ერთი თვის წინ განმიცხადა, რომ საჭმელიც თავად გამეკეთებინა და ჭურჭელიც თავად დამერეცხა, თვითონ კი ჩემს ადგილზე დაჯდა და ჩემი თუფშიდან დაიწყო ჭამა. ერთი კვირის წინ საკუთარი საძინებელიდან გამომავალი და მთელი ღამე ღერეფანში დაგვიოლიდა; ვეაღდე, აღარც დამეგულა და აღარც ბრძანების კილოთი მელაპარაკა მასთან და ყველაფერი ურთიერთგაგების ვითარებაში მომეგვარებინა, მაგრამ ამან უფრო მეტად გაათავებდა იგი. ბოლოს დადგა დრო, როცა წინააღმდეგობის გაწევა ვეღარ შეეძელი და საკუთარი სახლიდან წავიდე... მე შევეუერთე ქალების ბრბოს, რომლებიც ასევე გამოაძევეს საკუთარი საცხოვრებელი დანი; ჩვენ რამოდენიმე მამაკაციც

შემოგვიერთდა და ახლა ქალაქგარეთ, სადაც მოგვიხერხდება, იქ ვათოვებ და ვაღამებთ და იმითაც კმაყოფილები ვართ, რომ სიცოცხლე შევინარჩუნეთ. ერთმანეთთან სათქმელი თითქმის აღარაფერი გვაქვს, თითოეული ჩვენთაგანი მხოლოდ ყოველდღიური საკვების მოპოვებაზე მრუნავს...

ქალი ისევე დაღუბდა; მცირე ხანში კი კაცის ხმით ამეგველადა:

- ასე მეგონა, რომ კიბოს საწინააღმდეგო საშუალება გამოვიგონე; ამ ახლადმოჩენილი მედიკამენტის გამოცდასაც ისევე ვაპირებდი, როგორც მარე ვაკეთებდი ხოლმე, მაგრამ ვეღარაფრით ვახერხებ ამას, რადგან მაიმუნები წინააღმდეგობას მიწვევენ ექსპერიმენტის ჩატარებისას. ამიტომ, ვიდრე მამრი შიმპანზე ქორეის გალაში შევიდოდი, ასისტენტებს ვიხოვე, რომ იგი დაებათ; მიუახლოვდი მაიმუნს, მოვიმარჯვე ნემსი, რითაც მის სხეულში კიბოს გამომწვევი ნივთიერება უნდა შემეყვანა, რათა შემდეგ მკურნალობა დამეწყო. ქორეი თითქოს დამმორჩილდო, მაგრამ მის ეშმაკურ თვალებში ვამჩნევდი, რომ ჩემს ზურგსკეულს რაღაც მზადდებოდა. წამლის შეყვანა დაწყებულეც კი არ მქონდა, რომ გორილების ღრილი მომესმა. ექვსი გორილა, რომლებიც სათანადო ცვლისათვის მყავდა გალაში დამეგველები, გარეთ გამოიჭრნენ... ეს ნამდვილ შეთქმულებას ჰგავდა! მაიმუნებმა გაგვითოვეს, ქორეი ჩვენს ენაზე იძივოდა მითითებებს. მან ბრძანა, რომ ჩვენ, ადამიანები, საოპერაციო მაგიდაზე დავებით. გორილებმა წამში შეასრულეს ეს ბრძანება; შემდეგ შიმპანზემ აიღო შპრიცი და ჩვენს ძარღვებში სასიკვდილო სითხე შევიყვანა. სხეულში მომწამლავი სითხის მთელი ღობა რომ შემეყვანა, ქორემა მოგვრებით მომითხოვნა დალაშქრე ხელი, როგორც თავად მე ვაკეთებდი ხოლმე ექსპერიმენტის ჩატარებისას ამას, რადგან მაიმუნებთან ურთიერთობისას, მუქარისა და დამინების ნაცვლად, მეგობრულ დამოკიდებულებას ვარჩევდი.

ასე რომ, ახლა კიბოთი ვარ დაავადებული... განკურნების მეთოდი ჯერ ბოლომდე შემუშავებული არ მაქვს, ამიტომაც გადარჩენის

არანაირი იმედი არ არსებობს...

რამოდენიმე დღის შემდეგ, გალაში, სადაც დამამწვევდიც, სხეულების პირველი სიმპტომები შევიგრძენი. ეს ქორემა შეიგყო და ყური მოვკარი, თუ როგორ უებნებოდა სხვა მაიმუნებს, რომ მკურნალობის დაწყების დროაო. ამან გამაოგნა, რადგან ყველაზე უკეთ მე ვიცოდი, რომ მკურნალობა შედეგს არ გამოიღებდა, რადგან გამოკვლევები ბოლომდე მიყვანილი არ მქონდა. იმავე დღით გალა გამოვაგმტკრიე, გავიქციე და მისე შევეუერთე ქალაქგარეთ მოწაწვალე ბრბოს... ორიოდე თვის სიცოცხლე კიდევ დამრჩენია და მას აქ ვაგაგარებ...

კვლავ პაუზა და კვლავ ქალის ხმა:

- მე მომივინიერებელი ვიყავი, ჩემს ნომერში თორმეტი გაწვრთნილი ორანგუტანი მონაწილეობდა, ახლა კი თავად მე ვზივარ გალაში ცირკის რამოდენიმე სხვა თანამშრომელთან ერთად.

სიმართლე უნდა ითქვას - მაიმუნები კარგად გვეყურობიან და საჭმელსაც არ იშურებენ ჩვენთვის, ჩვენი თივა როცა გვიჭუჭყიანდება, ორანგუტანები დროულად გვიცვლიან მას. ისინი არანაირ სიმკაცრეს არ იჩენენ და საკმაოდ თბილად გვეყურობიან; სჯიან მხოლოდ მათ, ვინც წინააღმდეგობას უწევთ და არ სურს შეისწავლოს ის გრიუკები, რომელთა შესწავლა ჩვენ რაგომცხად საავადმყოფოლოდ გავცხადდეს ორანგუტანებმა. არადა, რა სასაცილო გრიუკებს ვგასწავლიან! მე ვცდილობ, ვაგაკეთო ყველაფერი, რასაც ჩემგან ითხოვენ და კარგ დამოკიდებულებასაც ვიმსახურებ მათგან. თავს სულაც არ ვგრძნობ უებღურად; ახლა აღარც რაიმე საფიქრალი მაქვს, არც რაიმე პასუხისმგებლობა მაკისრია და აღარც ვინმეს წინაშე ვარ ანგარიშვალდებული. ბევრი ჩვენთაგანი ძალზედ მალე მიეჩვია ცხოვრების ახალ წესს...

ქალი კვლავ დაღუბდა და ღუმლიმა ამჯერად საკმაო ხანს გასტანა. მთელი ამ ხნის განმავლობაში კორნელიუსი თვალს არ მამორებდა. მე მშვიდობილად მესმოდა, თუ რის თქმა სურდა მას ამ დაქინებული მშვიდობით - რადგან ადამიანთა მოდგმა ისე დასუსტდა, რომ თავადვე თქვა უარი პალანეგის პაგონპაგრონობაზე, განა სამართლიანი არ არის, რომ მათს შემცველებად სორორაზე უფრო სიცოცხლისუნარიანი და კეთილშობილი მოდგმა მოვიდა? სახეზე აღმურმა გადამეკრა და კორნელიუსს ავარიღე მშერა. ამასობაში ქალი საოცრად შესაბრაღისი

ხმით ალაპარაკდა:

- ახლა მათ მთელი ქალაქი დაიპყრეს. ჩვენს თავშესაფარში ასოვლად ამიანი დარჩა და ყოველი ჩვენი თანაგონი განწირული დასაღუპავად. ეს ამიანი უკანასკნელი დასახლება ქალაქის სიახლოვეს, თუმცა მიმდებარე მათ სიახლოვეს ასე თავისუფალი ცხოვრების უფლებას აღარ გვაძლევს. სხვა სადგომებიდან ბევრი გაიქცა და გყვეს შეაფარეს თავი, ზოგი მიამუშენეს ჩაბარდა, ემსახურებიან მათ და საკვებსაც იღებენ ამის სანაცვლოდ, ჩვენ კი ვერცა ქალაქგარეთა სადგომში ვართ, აღარაფერზე ვფიქრობთ და აღარანაირი სურვილი არ გავგანჩნია, დროს საჭმლის ძებნაში და ძილში ვკლავთ...

სწორედ ამის მეშინოდა! ბარბაროსული კაოფონია ყურთასმენას გვიხმობს. ეს რაღაც პაროლიაა სამხედრო აღლუმისა... დღერთო, გადაგვარჩინე! მიამუშენებ მოდიან! ისინი ყოველი მხრიდან ალყაში გვაქცევენ; მათ ჩვენი საყვირები უპყრიათ ხელთ, განზე ჩვენი მუნდრები აცვივით, იარაღი? არა, იარაღს ვერ ვხედავ... ჰოი, რა სირცხვილია, რა შემზარავი დამცირებაა! აგერ, ჩვენსკენ მიამუშენებს რამში მოეშურება და ისინი მათრახებით არიან შეიარაღებულნი!

მეხსრე თაქი

ჰელიუსის მიერ წარმოებული ექსპერიმენტების შესახებ ინფორმაციამ მინც გაუთონა. შესაძლოა, ამაში თავად მეცნიერი-შიმპანზე იყო დამნაშავე, რომელმაც თავი ვერ შეიკავა და საღვთო ვილაცასთან დაიგრაბაბა საკუ-

თარი მიღწევების შესახებ. ქალაქში ხმა დადის, რომ ვიღაც მეცნიერმა ამიანი ალაპარაკაო. უდაბნოში აღმოჩენილი ნამარხი ქალაქის შესახებ წარმართული ღებინფრმაციული ცნობების მიუხედავად კი, საზოგადოება მაინც ღელავს და რაღაცას გრძნობს. ზოგიერთი ქურნალისგე ღოგიკური მსჯელობის შედეგად ჭეშმარიტებაში წვდომასაც კი ახერხებს. ყოველივე ეს მიამუშენებში შიშისა და საფრთხის გრძნობას აღძრავს და მილიანობაში ყველაფერი ჩემს არსებობას უკავშირდება. მიამუშენები მე ეჭვის თვალით მიყურებენ და სულ უფრო იძაბება სიტუაცია ჩვენს შორის.

კორნელიუსს ბევრი მგერი ჰყავს. ამიგომაც იგი ვერ ბუღავს, პირდაპირ განაცხადოს სიმართლე თავისი აღმოჩენების შესახებ. თუმცა არც სურს ამის გაკეთება, რადგან წინასწარ იცის, თუ რას მოიმოქმედებს სორორაზე გაბაგონებული ხელისუფლება. ორანგუგანების კლანი, რომელსაც ზაიუსი ხელმძღვანელობს, კბილებს იღვსავს. უკვე მიდის ალაპარაკი მიამუშენების მოღვმის წინააღმდეგ არსებულ შეთქმულებაზე. გორილებს ჯერ არანაირი ოფიციალური გადაწყვეტილება არ მიუღიათ, მაგრამ ისინი, რა თქმა უნდა, წინააღმდეგნი იქნებიან ყველაფერი იმისა, რაც არსებული სტაბილური წყობის საშიხანოდ იქნება მიმართული.

* * *

დღეს მომხდარმა ამბავმა ჩემი არსება ერთიანად ააფორიაქა და შეამანზარა. მოხდა ის, რასაც ამდენი ხანო მოუთმენლად ველოდი. ჯერ განუზომელმა სიხარულმა შემეპყრო, მაგრამ შემდეგ უკეთ რომ გავიბრე ეს ფაქტი, მომავალი საფრთხისა გამო, შიშმა შემეპყრო.

...ნოვამ ბიჭი გააჩინა!

ასე რომ, მე უკვე მყავს შვილი, პლანეტა სორორაზე ჩემი ვაჟი დაიბადა! ...უკვე მოვასწარი კიდევ შვილის ნახვა, თუმცა ამის გაკეთება არც ისე ადვილი საქმე აღმოჩნა. საიდუმლოს მეკარად შენახვისათვის ინსტიტუტის ხელმძღვანელობამ ნოვას ათობით მეთვალყურე მიუჩინა და მშობიარობამდე ერთი კვირის განმავლობაში ვედარაფრით მოვახერხებ მისი ნახვა. მშობიარობის მშვიდობიანად დასრულება ზირამ მაცნობა; ეს ერთადერთი მიამუშენია სორორაზე, ვინც ბოლომდე მიერთგულა. ჩემი დიდი მღელვარება რომ შენიშნა, ზირა თავად შემპირდა, რომ ჩემი ოჯახის ახალ წევრთან შემახვედრება, თუმცა ამის გაკეთება მხოლოდ რაზმდენიმე დღის შემდეგ შეძლო და თანაც შუალამისას, რადგან დღისით ბავშვს წაპითაც არ ამორებენ თვალს.

დიახ, მე ის ვნახე! იცით, რა საოცარი ბავშვია! იგი თივამე იწვა დღის გვერდით, როგორც ახლადმოხილი ანგელოზი. ბიჭი მე მგავს, თუმცა დღის სიღამამზე საკმაოდ გამოჰყვა. სხვათა შორის, კარი რომ შევადღე, ნოვა მრისხანე ღრებით შემხვდა. ისიც გრძნობს საფრთხის და დეღავს.

სანამ დამინახავდა, იღვა და კლანჭებმომარჯვეული საფრთხის დახვედრის ელოდა, მაგრამ მალევე მივცე და დაწყინარდა. დარწმუნებული ვარ, რომ ბავშვის დაბადების შემდეგ იგი რამოდენიმე საფეხურით ამალდა ევოლუციის კიბეზე. მის თვალბეში მოციმციმე გონიერება ახლა უკვე მობრიალე კოცონად გადაიქცა. ალგაციებითა და სინაზით ვკოცნიდი ჩემს შვილს და არ მსურდა იმ შავ ღრუბლებზე მეფიქრა, ჩვენს თავსმემოთ რომ იქუფრებოდნენ.

იგი ამამიანი იქნება, ნამდვილი ამამიანი! - ამაში არანაირი ეჭვი არ მეპარება მის ყოველ ნაკვთში გონიერება გამოჰკვივის. მე შევქელი გონიერების ღვთიური ცეცხლის დანთება! ჩემი წყალობით ამ პლანეტის ამამიანთა მოდგმა კვლავ აღორძინდება და აყვავდება. როცა ჩემი შვილი გაიმრდება, იგი ახალი, გონიერი შთამომავლობის მამამთავარი იქნება... როცა ჩემი შვილი გაიმრდება!

ახლა იგი უშფოთველად წევს გაღიაში, თივამე და არ იცის, რამდენი წინააღმდეგობა დახვედა ცხოვრების გზაზე... მაგრამ ჩვენ გავიმარჯვებთ, სამივე ერთად შევეჭიდებით თავსდაგვილ საფრთხეს და გადავრჩებით; ახლა ნოვაც ჩვენს ბანაკში გადმოვიდა. ამაში დასარწმუნებლად საკმარისია თვალყური ადევნო, თუ როგორ დასკრიალებს თავს ბავშვს; მართალია, ისიც სორორელი დელებივით ღოკავს თავის ნამიერს, მაგრამ ამას სასვებით გააბრებული სახით აკეთებს.

ბავშვი თივამე დავაწვივებ; ახლა მე მისი ბედი არ მაშინებს - ის ნამდვილი ამამიანია! მართალია, ჯერ ვერ ღაპარაკობას, მაგრამ... თუმცა, დღერთო ჩემო, როგორ ილაპარაკებს?! - ჯერ ხომ სულ სამი დღისაა, მაგრამ ვიცი, რომ აუცილებლად ამეგყველებდა. ახლა ბიჭუნა მხოლოდ გირის, დიახ - გირის, როგორც დედამიწელი ბავშვი; იგი ცხოველის ნამიერივით არ წკმუტუნებს. ნოვასაც მშენიერად ესმის ეს და ბავშვს ალგაციებულ მგერას ვერ ამორებს.

ზირამაც იგრძნო, რომ ბავშვი ნამდვილი სასწაულია, მოგვიახლოვდა, ბალნიანი ყურები დაქცივა და დიდხანს და ყურადღებით დასცქეროდა გრმას. შემდეგ მანიშნა, რომ წასვლის დროა. აქ ვინმე გარემეს რომ დაევენახე, ეს ყველა ჩვენი თანაგონისათვის საგადალოდ დასრულებოდა. ზირა დამპირდა, რომ ჩემს შვილზე საგანგებოდ იმრუნებდა და მჯერა, რომ შეასრულებს თავის სიტყვას. ჩემთვის ახლა ისიც ცნობილია, რომ თავად ზირასაც ეჭვის თვალით უყურებენ და ჩემს თანამშრომლებსაც საწამებენ. მე შიში მიპყრობს იმის გაფიქრებაზე, რომ იგი შეიძლება გაათავისუფლონ და, შესაძლოა, არც ეს აკმაროს. არა, მე არ მაქვს უფლება, ზირა ასეთი განსაცდელის წინაშე დავაყენო!

დედაშვილს ალერსით ვეშვიდობები და გასასვლელისკენ მივდივარ. გასვლამდე უკან ვიყურები და ვხედავ, რომ მდღერი შიშინაზე კვლავ მიდის ახლადმოხილი ამამიანთან, ჩემს მიერ შექმნილ ამამიანთან, მიამუშენური ბავშვებით ფრთხილად ეხება მის შუბლს და ისიც გასასვლელისაკენ მიდის. ნოვას კი პროტესტიც კი არ გამოუხატავს! მან თავისი შვილისადმი გამოვლენილ სითბოში სრულიად ბუნებრივი საქციელი დანიხა. მე კი გამახსენდა, თუ რა მტრული თვალებით უმგერდა იგი აღნიშნავს და ეს ყოველივე ნამდვილი სასწაულად დავიქვი.

ოთახიდან გამოვედი. მე მთელ არსებით ვერთოდი და იმასაც კარგად ვხედავდი, რომ ზირაც არანაკლებ დეღავდა ჩემზე.

- ულის! - შესძახა უცებ მან და თვალზე ცრემლი მოიწმინდა - მოგჯერ მგონია, რომ ეს ჩემი შვილიცაა!...

მაათო თაქი

ღროღადრო თავს ძალას ვაგან და პროფესორ ანგელის მოსანახულებლად დავდივარ, მაგრამ ყოველი მისვლის შემდეგ ამგვარი ვიზიტები სულ უფრო დამთრგუნველი ხდება ჩემთვის. პროფესორი კვლავაც ინსტიტუტშია, მაგრამ იძულებული ვაგნით იგი კომფორტული ოთახიდან, სადაც ჩემი თხოვნიტ მოათავსეს, სხვაგან გადაგვეყვანა. ოთახში ანგელს რაღაც ფსიქიური შეგვეები ემართებოდა და სანიგრებისათვის საშიში ხდებოდა. იგი იწვევდა მათკენ და ერთხელ კბენაც კი დაუპირა. ამის გამო კორნელიუსმა მისი გადაყვანა ბრძანა თივითმოყენილ ჩვეულებრივ გაღიაში და ზოთპარკიდანაც ის ღამამში მოუყვანეს, რომელსაც დღის ენთუმიამშით ეხუტებოდა ჩვენი პროფესორი. ანგელი იმ ქალბატონის გამოჩენას მრდასრული მხეცის ყმობით შეხვდა და მის ქცევას უმაღსიმშვიდე და უშფოთველობა დავეცო. მის ცხოვრებას კვლავ მიეცა აზრი.

აი, ასეთი გარემოცვაში და ასეთი ყოფაში ვხვდები მას ყოველთვის, როცა გაღიასთან მივდივარ. ასე მგონია, რომ პროფესორი, რომელსაც შემთხვევაში მოსუქდა და გაახალგაზრდავდა კიდევ, რაღას არ ვიგონებ, რომ მასთან კონტაქტი დავამყარო, მაგრამ ვერაფერს ვახერხებ. აი, დღესაც კიდევ ერთი უშფოთველი ვიზიტი განვახორციელე. პროფესორს დეემული სასვე პაკეტი რომ გავუწოდე, უმაღსიმშვიდე გამომართო, მაღიანად შეექცა მათ და ჭამდა რომ მორჩა თავის გულისწორის გვერდით გაიშობა, იმ „ჩვენმა

რძალმა“ კი პროფესორს გუჩები აულოკა...

- ხედავთ, გონების არა მარტო ამოქმედება, არამედ დაკარგვაც შეიძლება - ამბობს ვილკი ჩემს მურგსუკან. ვიხედები და კორნელიუსს ვხედავ. თურმე ის დამეძებდა, ოღონდ პროფესორ ანგელის შესახებ საუბრის გაბმა სულაც არ იყო მისი მიზანი. მას ჩემთან უკიდურესად სერიოზული საქმე აქვს. მივყვები მას კაბინეტში, სადაც მირა გველოდება. მირას დაწითლებული, დასიბუღი თვალები აქვს, როგორც გირილის შემდეგ სჩვევიათ ხოლმე ქალებს. როგორც ჩანს, შიმპანზეებმა ჩემს შესახებ ძალზედ ცუდი ამბავი შეიგვეს, მაგრამ საუბრის დაწყებას ვერცერთი მათგანი ვერ ბედავს.

- ჩემს შვილს ხომ არ დაემართა რამე? - ვეღარ ვიკავებ თავს.
- არა, ის შესანიშნავად გრძნობს თავს - ნაჩქარევად მპასუხობს მირა.
- ღიას, საჭირომე უფრო „შესანიშნავად“ - ბუბუნით ამბავებს კორნელიუსი.

მე მათზე უკეთ ვიცი, რომ შესანიშნავი შვილი მყავს, მაგრამ თითქმის იწყობა ვერაფრით მოვახერხე მისი ნახვა. მაიმუნები უფრო მეტი სიმკაცრით ინახავენ საიდუმლოს. მირასაც ეჭვის თვალთ უმბერენ და ახლა ინსტიტუტის ხელმძღვანელობა მის ყოველ ნაბიჯს აკონტროლებს.

- ღიას, საჭირომე უფრო „შესანიშნავად“ - იმეორებს კორნელიუსი. - ის იღიბება, ის გირის, როგორც მაიმუნის შვილი და... უკვე ლაპარაკსაც იწყებს?!

- სამი თვის ასაკში?!
- არა, ეს ჯერ ჩვილის გვიპყვი პიარაც იმის ნიშანი, რომ იგი იმეგვე-
ლებს, მაგრამ, რაც მთავარია, ბავშვი საოცარი სისწრაფით ვითარდება.

მე საიბაყით ვმლი მხრებს, მაგრამ მირას ჩემი გამოუმეგველება ბელნიერი მამიკოსი, აღაშოთებს.

- ნუთუ არ გეცმის, რომ ეს კატასტროფაა? - თავს ვეღარ იკავებს მირა
- ახლა მას არასოდეს არაფრის დიდებით არ მისცემენ თავისუფალი ცხოვრების უფლებას.

- ჩემთვის სარწმუნო წყაროდან ცნობილი გახდა, - მშვილად მეუბნება კორნელიუსი - რომ ორი კვირის შემდეგ დიდი საბჭოს საგანგებო სხდომა გაიმართება, რათა მიიღონ მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილება თქვენს შვილთან დაკავშირებით.

- მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილება?
- უაღრესად მნიშვნელოვანი. მის განადგურებაზე ლაპარაკი ჯერ არ არის, ვიმეორებ - ჯერ არ არის, მაგრამ დელასთან განშორება კი მოუწევს.

- მე? მე შევძლებ მის ნახვას?

- თქვენ ეს პირველ რიგში გეკრძალებათ... თქვენთვის ეს გამოირიცხ-
ულია! - შეუბრალებლად მისხნის შიმპანზე. - მაგრამ დამაცადეთ, ჩვენ აქ იმისათვის არ შევიკრიბეთ, რომ სინანული გამოვთქვათ, ჩვენი ვალია სამოქმედო გეგმა შევიმუშავოთ. აი, რა ინფორმაცია გაქვს: თქვენს შვილს საგანგებო საპრობლემაში მოათავსებენ, სადაც მასზე ორანგუ-
განები აწარმოებენ დაკვირვებას. ღიას, ზაიუსს დიდი ხანია აინტერესებს გონიერ აღმნიშვნე დაკვირვება და ახლა, შესაძლოა, აისრულოს კიდევ ეს სურვილი.

კორნელიუსმა უკვე მრისხანედ მომუშა მუშგები და კბილებში ისეთი სიგყვები გამოსცრა, რასაც არც წერენ და არც ბუჭდავენ. შემდეგ განაგრძო:

- უნდა ითქვას, რომ დიდ საბჭოს შესანიშნავად მოეხსენება, თუ რად ღიას ეს კრეკინი, როგორც მეცნიერი, მაგრამ ყველა თავს იკავებებს და ამტკიცებს, რომ იგი უკეთ შეისწავლის ამ გამოწვევის შემთხვევას, ვიდრე მე; სინამდვილეში კი ყველას ის ალელეებს, რომ ამგვარი გამოწვევის შემთხვევა მაიმუნების მოდგმისათვის საფრთხეს წარმოადგენს. დიდი საბჭოს ქურუმებს ჰგონიათ, რომ მხოლოდ ზაიუსი შეძლებს ამ პრობლემის აღმოფხვრას.

მე გაგვიკავდი! ნუთუ ჩემი შვილი ამ სასტიკი და უმეცარი არსების ხელში ჩაგარდება?! თუმცა კორნელიუსს ჯერ დასრულებული არ ჰქონდა თავისი სათქმელი:

- ყველაზე შემზარავი კი ისაა, რომ საფრთხე დაემუქრა არა მარტო თქვენს შვილს...

თავმარდაცემულმა შევხედე მირას და მან თვალი ამარიდა:

- ორანგუგანებს თქვენ სძულხართ, რადგან თქვენ მთელი მათი ევრეთლოებული მეცნიერული თეორიების მცდარობის ცოცხალი და-
დასტურება ბრძანდებით, გირილები კი ძალზედ საშიშ არსებად გითვლიან და მიაჩნიათ, რომ თავისუფლება თქვენთვის მედმეტი ფუფუნებაა. მათ აშინებთ ის, რომ თქვენ ჩვენს პლანეტაზე ახალი აღმნიშვნელოვანი მოდგმის მამამთავარი არ გახდით. ამგვარი შესაძლებლობა რომ გამოვირცხოთ კიდევ, ისინი ფრთხილობენ, რომ თქვენმა არსებობამ სორორელი აღმნიშვნელების ამოხი არ გამოიწვიოს. სხვათა შორის, უკვე დავაფიქსირეთ, რომ ის აღმნიშვნელები, რომლებთანაც თქვენ ექსპერიმენტებს ატარებდით, საოცრად აღგზნებულნი არიან.

ღიას, ეს სრული სიმართლეა! უკანასკნელად რომ ვეწვიე გალიების დარბაზს, შევნიშნე, რომ გყვენივს ქვეყანა სრულიად სხაგვარი გახდა. ასე მეგონა, რომ მათ რაღაც დღეობაში ინსტინქტმა უკარნახა პლანეტაზე ახალი აღმნიშვნის დაბადება. გყვეები მე აღფრთოვანებული და გადამდები

შეძახილების მთელი კონცერტით შემეგებნენ.

- მოკლედ რომ ვთქვათ - მკაცრი გონით განაგრძო კორნელიუსმა -
მე საკმაოდ საფუძვლიანად ვწუხვარ, რომ ორი კვირის შემდეგ დიდი საბჭო გამოიგანს დასკვნას თქვენი განადგურების ან გინის ნაწილ-
ბრივი ამოკვეთის შესახებ. რაც შეეხება ნოვას, ალბათ, მასაც მოსპობენ,
რადგან იგი ძალზედ ღიასის იმყოფებოდა თქვენთან კონტაქტში.

არა, ამის წარმოდგენაც კი არ მინდა! მე ხომ უკვე დავრწმუნდი საკუთარ ღვთიურ მისიაში და უცებ... წამიერად ციდან მიწაზე დამანარცხეს და ყველაზე უბედურ ქმნილებად მაქციეს. მთელ ჩემს არსებას გამოუვალი სასოწარკვეთილება დაეუფლა.

- კორნელიუსი სწორად მოიქცა, რომ არაფერი დაგიმალა - მირამ მხარზე დამადო ხელი და განაგრძო - მდგომარეობა მართლაც საგან-
გამოა. მაგრამ კორნელიუსს არ უთქვამს, რომ ჩვენ არ ვაპირებთ დანებებას. ჩვენ გადაწყვეტილი გვაქვს თქვენ სამივე გადაგარჩინოთ და ამაში ჩვენი მეგობრები, მამაცი შიმპანზეები დაგვეხმარებიან.

- კი მაგრამ, რა შემთხვევაში, გონიერ აღმნიშვნელოვანი ერთადერთ წარმო-
მადგენელს ამ პლანეტაზე?! - უიმედოდ ვკითხე უფრო საკუთარ თავს, ვიდრე მათ.

- უნდა გაიქცე. უნდა მიაგოვო ეს პლანეტა, სადაც ჯობდა, რომ სულ არ
ჩამოფრენილიყავი. დაბრუნდი შენს დედამიწაზე, ეს ერთადერთი
საშუალებაა შენი და შენი შვილის გადარჩენისა.

მირას ხმა აუკანკალდა, თითქოს გირილს აპირებდა. მართალი უნდა ითქვას, რომ იგი ჩემს მიმართ ბევრად უფრო მეტი სიმშაბითი იყო განწყობილი, ვიდრე მეგონა. მეც შემამრწუნა მისმა მსელვარებამ და იმან, რომ სორორადან წასვლის შემდეგ ველადარსოვს ვნახავდი მირას.

- კი მაგრამ, როგორ უნდა გავიქცე თქვენი პლანეტადან? - ვკითხე, როგორც იქნა.

პასუხი კორნელიუსმა გამცა:

- მირა მართალია; მე მას შეეპირდი, რომ აქედან გაქცევას მოგიწყობ-
დით და გავაკეთებ კიდევ ამას, თუნდაც ეს საკუთარი კარიერის ფასად დამიჯდეს. ამასთანავე ამით ჩემს მაიმუნურ მოვალეობას აღვასრულებ!
- თუ თქვენ რაიმე საფრთხეს წარმოადგენთ ჩვენი პლანეტისათვის, ეს საფრთხე აღმოფხვრება, როცა დედამიწისაკენ გაგამგზავრებთ... თქვენი ნათქვამი გაქცევა, რომ თქვენი კოსმოსური ხომალდი კვლავ მწყობრშია და ის შეძლებს კვლავაც დედამიწაზე დაგაბრუნოთ, ხომ ასეა?

- სრული სიმართლე გახავთ - ვუპასუხე - ვარს კვლავთმფრენზე საკმაო რაოდენობითაა საწვავიც, ენგაბადიც და ყველაწიერი სხვა მარაგიც იმისათვის, რომ გალაქტიკის ნებისმიერ პლანეტაზე ვიფრინოთ. მაგრამ საკითხავი ისაა, ვარს კვლავთმფრენამდე როგორ მივაღწიოთ?

- ის კვლავაც სორორას გარშემო ბრუნავს. ერთმა ჩემმა მეგობარმა-
ასტრონომმა აღმოაჩინა ვარსკვლავთმფრენი და მისი ორბიტის ყველა ელემენტი გამოთვალა. რაც შეეხება იმას, თუ როგორ მიაღწიოთ იქამდე... მისმიწევი ყურადღებით! მუსგად ათის დღის შემდეგ ჩვენ ხელოვნური თანამგზავრის გაშვებას ვაპირებთ, სადაც ცოცხალი არსებები - რა თქმა უნდა, აღმნიშვნელები - იქნებიან, რომლებმაც გამოსხივების მოგიერთი სახეობის შეგავლენის შესწავლას ვაპირებთ... ნუ მაწყვეტინებთ! პროგრამის თანახმად ფრენაში მონაწილეობა უნდა მიიღოს სამმა არსებამ: კაცმა, ქალმა და ბავშვმა...

ახლა კი გავივრე, რაში მდგომარეობდა კორნელიუსის გეგმა. არ დავეძლავ და შემშურდა კიდევ მისი გამჭრიახობისა და უმაღლ წარმოუ-
იღვინე, რამდენი დაბრკოლება დამხვდება წინ.

- მოგიერთი მეცნიერი, რომლებიც ხომალდის გაშვებაზე აგებენ პასუხს - განაგრძო კორნელიუსმა - ჩემი ახლო მეგობარია და შეეძელი მათი გადმობრება. თანამგზავრი თქვენი ვარსკვლავთმფრენის ორბიტაზე

იქნება გაშვებული, გარდა ამისა, რაც ყველაზე მთავარია, თანამგზავრი მართვას ემორჩილება. ფრენისათვის მომზადებულმა აღამიანებმა წარმატებით განვლეს რეფლექსების გამოსამუშავებელი პერიოდი, მაგრამ დარწმუნებული ვარ, რომ თქვენ მათზე ბევრად უკეთ მოახერხებთ ხომალდის მართვას. ასე რომ, გეგმა ასეთია: თქვენ სამნი იმ სამ აღამიანს შეცვლით. აქ დიდი პრობლემები არ არსებობს; როგორც უკვე ვთქვი, ჩვენ საიმედო მოკავშირეები გვყავს, რადგან ყოველი ჩვენთაგანი შიმპანზეა და ჩვენთვის მიუღებელია ყოველგვარი აზრი მკვლევლობისა, რასაც თქვენ გიპირებენ. ერთი სიგყვით, ვინც არაფერი იცის, თქვენი შეცვლის ამბავს ვერაფრით შეიცვლის.

მართლაც გასაოცარი გეგმა გახლდათ! - სავარაუდო გაჭირვებანი და სიმწველები კი უკვე აღარაფრად მიმაჩნდა. უცებ, საოცარი სევდა შევიგრძენი იმის გამო, რომ სამუდამოდ უნდა მიმეტოვებინა სორორა, მიმეტოვებინა ზირა და ჩემი თანამომკმეები, დიას ამ პლანეტაზე მობინადრე ჩემი აღამიანი თანამომკმეები. მათს მიმართ თავს ერთგვარ ღემერტიგად კი ვოვლიდი, მაგრამ სხვა გამოსავალი არ მქონდა - უნდა გადამერჩინა ჩემი შვილი და ნოვა. მაგრამ მე დავბრუნდები! დიას, დავბრუნდები - შეგვითხარ საკუთარ თავს, რადგან გამახსენდა გალიებში

ჩასმული საბრალო გყვეები - დავბრუნდები მოგვიანებით, როცა ყველა სადავე ჩემს ხელში იქნება.

მღელვარებისაგან დამავიწყდა, სად ვიმყოფებოდი და უკანასკნელი სიგყვები ხმამალა წარმოვთქვი.

კორნელიუსმა გადიღმა.
- ჩემო მამაცო კოსმონავგო, ეს მოხდება თქვენი პირადი დროის ხუთი-ექვსი წლის შემდეგ - თქვა კორნელიუსმა - თონდ ჩვენი ლოკალური დროის ათასი წლის შემდეგ; ნუ დაგავიწყდებათ, რომ ჩვენც ვიცნობთ ფარდობითობის თეორიას და ამის გამო... ერთი სიგყვით, მე და ჩემმა მეგობარმა შიმპანზეებმა ყველა საკითხი განვიხილეთ და გადავწყვიტეთ, რომ რისკზე წავიდეთ.

ასე დავეშვიდობეთ ერთმანეთს და მეორე დღისათვის დავთქვით შეხვედრა. ზირა გავიდა გარეთ და მე დრო ვიხელეთ, რომ კორნელიუსისათვის მსურავლე მადლობა გადამეხადა. გულს კი ის ეჭვი მიდრღინდა, თუ რაგომ აკეთებს იგი ყველაფერს ამას... ნუთუ ჩემი გულისთვის? კორნელიუსმა თითქოს ამოიკითხაო ჩემი ეჭვები და მიხრა:

- მადლობა მე კი არა, ზირას ეკუთვნის. თქვენს გადარჩენას მას უნდა უმაღლოდეთ. რომ არა ზირა, არ ვიცი, წავიდოდი თუ არა ამგვარ რისკზე, რაც ბევრ უსიამოვნებას მიქაღის მეც და ჩემს კარიერასაც. მაგრამ ამ მკვლევლობის უნებლიე თანამონაწილედ რომ გავხდებ, ზირა არასოდეს მაპატიებს ამას... გარდა ამისა...

კორნელიუსს ენა დაება. დარწმუნდა რა იმაში, რომ ზირა შორსაა და ვერაფერს გაიგებდა, ჩემსკენ გადმოიხარა და სწრაფად და ჩუმად მიხრა:

- გარდა ამისა, მისთვისაც და ჩემთვისაც უკეთესი იქნება, რომ რაც შეიძლება მალე გაუჩინარდეთ ამ პლანეტადან.
კორნელიუსმა დერეფანში გამომაცოცხლა და კარი მიხსრა. მე და ზირა ბნელ ტალანში მარტონი დავრჩით. რამდენიმე ნაბიჯი რომ გადავდგით, ჩაიჩურჩულე:

- ზირა!
გაგმერდი და მღედრი ჩემსკენ მოვიბიდე. ის ჩემზე ნაკლებად არ ღელავდა და მთელი სხეული უცახცახებდა. ვიდრე ასე ჩახუტებულები ვიდექით, პაგარა დრუნზე დაპალუპით ჩამოსდიოდა ცრემლები. ღმერთო ჩემო, მერე რა რომ ჩემს ხელებში მისი არსების მახინჯი გარსი იყო მოქცეული! თვალები დახვუკვ. რომ მისი კარიკატურული სახე არ დამეჩხა, რომელიც მღელვარებისაგან უფრო დასტყანოვდა, და ვგრძობოდი, მისი ნაბი სხეული როგორი თბილად მომეკრა განზე. ისე მივიხუკე მისი

ლოცა, რომ არანაირი ძალდატანება არ დამჭირვებია, მაგრამ იმ წამს, როცა უკვე მზად ვიყავით, ვნებიანი შეყვარებულებით გვეკონა ერთ-მანეთისთვის, ზირა უცებ ელანაკრავით დაფრთხა და მთელი ძალით მიბიძგა.

ვიდექი გაოგნებული და არ ვიცოდი, რა მომემოქმედებინა. მან კი, ამ მათხუჯამ მღედრმა შიმპანზემ, თავისი დაჭყანული სახე ბალნიან თათებში ჩამალა და სასოწარკვეთილებისა და ცრემლებისაგან სულმუგებულმა ძლივს ამოღერდა:

- არა, ძვირფასო, არა, ჩემო საყვარელო... ეს უშუალებელია! მაპატიე, მაგრამ არ შემიძლია, რადგან... რადგან შენ... შენ ძალიან მახინჯი ხარ!

შეთავსება თაჟი

და ჰა - აღსრულდა! მე კვლავ კოსმოსში ვარ, ჩვენს ვარსკვლავთმრენ-ში ვიმყოფები. რომელიც კომეგასავით მიქრის მზის სიგემისაკენ. აქ მე მარტო არ ვარ. ჩემთან ერთად არიან ნოვა და სირიუსი - ჩვენი ვარსკვლავთმორისი სიყვარულის ნაყოფი. იგი უკვე წარმოთქვამს „მამას“, „დედას“ და ბევრ სხვა სიგყვას. გარდა ამისა, ჩვენთან ერთად მოფრინავენ ორიოლე ქათამი, კურდღლები და ნაირგვარი ბურღულეუ-ლი თუ მარცვლეული კულტურები, ანუ ყველაფერი ის, რაც მეცნიერებმა მოათავსეს თანამგზავრში, რათა კოსმოსურ გამოსხივებათა ზეგავ-ლენა შეესწავლათ ნაირგვარ ორგანიზმებსა და მცენარეებზე. ეს ყველაფერი ფრენისას ჩვენც გამოგვაღებდა.

კორნელიუსის გეგმა ყოველგვარი პრობლემის გარეშე განხორ-ციელდა. ჩვენ საექსპერიმენტოდ გამზადებული სამეული ისე შევეცალ-ეთ, რომ ვერაფერს ვერაფერი შენიშნა. ქალმა ნოვას ადგილი დაიკავა ინსტიგუში, ბავში კი ზაიუსს გადაეცა; ასე რომ მეცნიერი ორანგუტანი ადვილად დაამტკიცებს, რომ ბავშვს მეტყველების უნარი არ გააჩნია და ჩვეულებრივი ცხოველი გახლავთ. ალბათ, აღარც ჩემში დაინახ-ავენ საშიშროებას და თავს დაინებენ იმ კაცს, რომელიც მე შევეცალე კოსმოსურ ხომალდში. ორანგუტანებს კი საერთოდ არ ძალუთ ერთი აღამიანი მეორისაგან გარეგნობით განასხვავონ. ზაიუსი გამარჯვ-ბას იბეიმებს, კორნელიუსი, შესაძლოა, გარკვეულ პრობლემებს წააწყვეს, მაგრამ ეს მალე ყველას დაავიწყდება. მალე?! ყველაფერი უკვე კარგანის დავიწყებულია, რადგან ამ რამდენიმე თვის განმავლობაში, რაც ვარსკვლავთმრენში ვართ, სორორაზე საუკუნებმა ჩაიქროლეს. თვით ჩემს სსოვნასაც ბინდი ეფინება იმის კვალობაზე, თუ დრო-სივრცის რა სიღრმის უფსკრულით ვმორღებით ზეგიგანგურ მანათობელ ბუთილკეიმებს, რომელიც დღითიდღე პაგარავებას ჩვენს თვალებში: ის ჯერ ბურთის ჰგავდა, შემდეგ ფორთოხალს დაემსგავსა და ბოლოს ცის თაღზე მანათობელ ერთ-ერთ ვარსკვლავად იქცა... ასევე დაემართა ჩემს მოგონებებსაც მაიმუნების პლანეტაზე.

გივი უნდა ვყოფილიყავი, სინდისის ქენჯანს რომ შევიწუხებინე. მე შეეძლოდა და ჩემი ორი უძვირფასესი აღამიანი გადაგვარებინე. სხვა რა მქონდა დასანანი? დამრჩა სორორაზე ვინმე? ზირა? დიას, ზირა! მაგრამ ჩვენს შორის არსებულ გრძნობას ხომ სახელი არ გააჩნია არც სორორაზე, არც დედამაწამე და არც საღმრთო სხვადას კოსმოსში. ჩვენი განმორება გარდევალა იყო... ზირა, ალბათ, მალე გავრკევა თავის გრძნობებში, კოლად გატყვავა კორნელიუსს და თავისი მსგავსი პაწაწა შიმპანზეები მოაღვინა ქვეყნიერებას. პროფესორი ანგელი? ეშმაკებსაც წაუღია პროფესორი! მე მისთვის ვედარაფერს გავაკეთებდი, თავად მან კი, როგორც ჩანს საკუთარი ბედნიერების მშვერვალი სწორედ სორო-რაზე, იქნურ ღამამზანთან ვალიაში გამოკვდილმა მოიძია. დროდადრო კი ცივი ოფლი მასხამს იმის წარმოდგენაზე, რომ ზირას დახმარების გარეშე, მეც ისეთსავე დევრადირებას განვიცდიდი, რაც ანგელს დაემართა.

თანამგზავრისა და ვარსკვლავთმრენის შეპირაპირება წარმატებით განხორციელდა. დამატებითი რაკეტების მანევრირებით, მოვახერხე ჩვენს ხომალდთან მიახლოება და თანამგზავრის შეყვანა ანგარში, რაც დიად იყო დაგოვებული იქ კოსმოსური კატარდის დასაბრუნებლად. ამის შემდეგ ავტომატურმა მოწყობილობამ ჩაკეცა ანგარის კარი და კოსმოსური სივრცისაგან იზოლირებულნი აღმოვჩნდით. ჩვენი ვარსკვლავთმრენის ხელაწყო-დანადგარები კვლავაც შესაშური სიმუსკით ამოქმედდნენ, ელექტროგამომთვლელმაც თავად განსაზღვრა ფრენის დრო და მიმართულება. სორორაზე კი ჩვენმა მეგობრებმა ოფიციალურად განაცხადეს, რომ თანამგზავრი ვერ გავიდა დასახულ ორბიტაზე და საჭირო შეიქნა მისი აფეთქება.

* * *

ლოკალური დროით უკვე წელიწადზე მეტია, რაც მიფრინავთ. ვარ-სკვლავთმრენმა სინათლის სიჩქარეს მიაღწია, რამოდენიმე საათში დაფარა უზარმაზარი მანძილი და ახლა ვიწყებთ დამუხრუჭებას, რაც კიდევ ერთ წელიწადს გასტანს. ჩვენ ჩვენი პაგარა სამყარო გვაქვს; მე აღმორთვინებას ვერ ვმაღავ ჩემი ოჯახის შემხედვარე.

ნოვა მშვენივრად შეეგუა ფრენის პირობებს. იგი სულ უფრო გო-ნიერი არსება ხდება. დღობამ მასზე სასწაულებრივი ძალით იმოქმედა. ნეტარებითმოსილი დიმილით დასცქერის იგი საკუთარ შვილს, რომელიც უკეთესი მასწავლებელი აღმოჩნდა, ვიდრე მე. სიგყვებს, რომლებსაც ბიჭუნა წარმოთქვამს, სოვაც უშემოდომოდ მიეორებს. ჩემთან ლაპარაკს

იგი ჯერ ვერ ახერხებს, მაგრამ ჩვენ შევიშუშავთ ექსტრემის სისტემას, რითაც ერთმანეთთან კონტაქტს ვამყარებთ. ასე მგონია, რომ ნოვას მთელი ცხოვრება ვიცინობდი და სულ მასთან ვცხოვრობდი. რაც შეეხება სირიუსს, იგი ნამდვილი მარგალიტია მთელი სამყაროსა. იგი უკვე წლინახევრისაა. მიუხედავად დიდი მიმდევლობისა, იგი ადვილად დააბიჯებს ხომალდში და გაუთავებლად ლაპარაკობს. ერთი სული მაქვს, სანამ მას დედამიწელებს ვაჩვენებ...

* * *

ამდელით საოცარი მდღევარება დამეუფლა, როცა შევინახე რომ ჩვენი მზე გამოკვეთილ ფორმებს იღებდა. ახლა ის ბილიარდის ბურთისოდენად მოჩანს, რომელსაც თანდათანობით ეძლევა ყვითელი ფერი. მე დავინახე მზე სირიუსს და ნოვას და აუხსენი, რომ ეს მათი ახალი სამყაროს მანათობელია. სირიუსს ლაპარაკში აღარც ნოვა ჩამორჩება, მან ჩვენს შვილთან ერთად ამოიღვა ენა. ო, რა სასწაულებრივი ძალა ჰქონია დედობას, ძალა, რომლის გადავიძებაც მე მხვდა წილად განგებისაგან! მართალია, არ მომეცა საშუალება, რომ სორორას ყველა ადამიანი გამოემყვანა ცხოველური აპათიდან, სამაგიეროდ ნოვასთან ეს ექსპერიმენტი შესაშური წარმატებით განვხორციელე.

მზე უკვე ყოველ საათში იზრდება. ახლა პლანეტების დაღანდვასაც ვახერხებ გელესკოპის საშუალებით. აქ ყველაფერი ნაცნობია ჩემთვის და ადვილად ვახერხებ ორიენტაციას. აგერ, იუპიტერი, სატურნი, მარსი... და დედამიწა... დედამიწა!!!

თვალეები ცრემლით მეფხება. ნუთუ წელიწადზე მეტი უნდა მეცხოვრა მაიმუნების პლანეტაზე, რომ ამგვარი სიყვარული შემეცნო მისდამი?! ვიცი, რომ დედამიწაზე შვილას წელზე მეტმა გაიარა, რომ იქ აღარ დაშვებდნენ აღარც ახლობლები და აღარც მეგობრები, მაგრამ ნამდვილად ადამიანებს ხომ ვეზახავა!...

ილუმინაციონიდან უკვე კარგად ვამჩნევთ დედამიწის კონტურებს, შეუიარაღებელი თვალით მაგნიტიკებიც მშვენივრად მოჩანს, ჩვენი ხომალდი მუდმივ ორბიტაზე გადადის და უკვე ჩვენი უმშვენიერესი მშობლიური პლანეტის გარშემო ვბრუნავთ. აგერ, ჩემს ქვემოთ მიცურავს ავსტრალია, ამერიკა, შემდეგ ევროპა... და ბოლოს - საფრანგეთი! სისარულის ცრემლები თავისით ჩქეფენ თვალთაგან...

ჩვენ მეორე კოსმოსურ კატარღაში ვსხდებით და ვარსკვლავთმურენს ვმორღებით. ყველა გამოთვლა წინასწარ იყო ჩაგარებული, რათა მუსკად ჩემს სამშობლოში დაგვშვებულყავით. იმედო მაქვს, რომ სადმე პარიზის სიახლოვეს დაგვადებთ...

* * *

აგმოსფეროში შევედით. სამურხუტო რაკეტები მოქმედებას იწყებენ. ნოვა დიმილით შემომცქერის... დიდი ხანია, მან ისწავლა დიმილი და კიდევ, რაც ქალისთვის მთავარია, გირილი... ჩემი ბიჭუნა ადგაცელებული თვალებით იმერს ხელს თავისი მშობლიური ქვეყნისკენ. ჩვენს ქვემოთ პარიზი მოჩანს. თვით ვიფელის კოშკიც კი თავის ადგილზე დგას.

ხელით მართავაზე გადავივარდ, რათა მაქსიმალური სიმუსგით მივუხლოვდე პარიზს. ჰოი, გქეჩისის საოცრება! შვილსაუკუნოვანი განშორების შემდეგ მე ორლის აეროპორტის განაპირა მხარეს, შენობებიდან ძალზედ მოშორებით ვეშვები. შეუძლებელია, რომ არავის დავენახე და ახლა ისდა დამრჩენია, რომ მომსახურე პერსონალს დაველოლო. ვერ ვიგყოდი, რომ აქ კვლავაც იგრძნობა ფრენის სისშირე. ვაითუ, აეროდრომი დაკეცილია?! თუმცა არა, აგერ, ერთი თვითმფრინავი მოჩანს კიდევ... დემითო ჩემო, როგორ ჰგავს ის შვილასი წლის წინანდელ საფრენ აპარატს?!

აეროპორტის შენობას ავგომობილი გამოსცდა ჩვენი მიმართულებით წამოვიდა. მე ვაჩერებ ძრავებს. მოუთმენლობისაგან ცახცახი მიპყრობს. რომ იცოდნენ ჩემმა დედამიწელებმა ძმებმა, რა ამბები უნდა ვუამბო მათ! ალბათ, ჯერ არ დამიჯერებენ, მაგრამ მე თან დამამტკიცებელი საბუთები - ნოვა და სირიუსი - მახლავს.

მანქანის სილუეტი სულ უფრო იზრდება. ეს საკმაოდ ძველი მოდელის გადახურული ფურგონია ოთხი ბორბლით და ამკარად შიგაწვის ძრავით. მთელ ამ წერილმანებს ავგომატურად ვაფიქსირებ. ასე წარმომდგინა, რომ ამგვარი ავგომობილები მუშეუქმების საცავებში თუა იქნებოდა შემორჩენილი.

მართალი რომ ვთქვა, სამეიმო შეხვედრისათვისაც ვემზადებოდი... ჩვენს შესაგებებლად კი მხოლოდ ორი ადამიანი მოდის... ე-ე-ე... მგონი, ჭკუა შემერყა! აბა, საიდან უნდა სცოდნოდათ დედამიწაზე ჩემი დაბრუნების ამბავი? მაგრამ, როცა ამას გაიგებენ!...

დაიხ, დამხვეური მხოლოდ ორია. მე მათ ცუდად ვხედავ, რადგან ჩამავალი მზე მათი ავგომობილის ჭუჭყიან მინებზე ირეკლება. წინა საჯარძელზე მძლოლი და მგზავრი სხელები, რომელსაც სამხელრო მუნდარი აცვია. ეს ოფიცერია, რადგან მის სამხრეებზე არეკლილ სხივებს შევასწარი თვალი. უჭვევლია, რომ ეს აეროპორტის კომენდანტი გახლავთ, სხვები, ალბათ, მოგვიანებით მოვლენ.

პატარა ფურგონი ჩვენგან ორმოცდაათიოდე მეტრის მოშორებით ჩერდება. ვიყვან ჩემს შვილს ხელში და კატარღიდან გავდივარ. ნოვა ერთგვარი სიფრთხილით მომდევს უკან. მას შიში ეგყობა სახეზე და ეს გასაგებია... მაღე ისიც შეეჩევა ჩაქურობას.

მძლოლი გადმოვიდა მანქანიდან, მაგრამ ჩემთან ბურგმექცევით დადგა. ასაფრენი ბოლის კიდზე ამოსული მძალი ბალახი ნახევრად ფარავს მის სილუეტს. აი, მძლოლმა გაალო კარი, რომ მგზავრს გადმოსვლის საშუალება მისცემოდა. დაიხ, არ შევემდარევი, ეს ოფიცერია, სულ ცოტა მაიორი მაინც. აგერ, იგი გადმოსტა მანქანიდან და ჩვენს შესახვედრად გამოეშურა... როცა მისი მთელი ტანით დანახვა შეეძელით, ნოვამ უცებ შემზარავად შეჭკვილა, ხელიდან ბავშვი გამომტაცა და კატარღის კაბინაში შევარდა. მე კი გავქვავდი ადგილზე, ვეღარც რამ ვთქვი და ევლარ რამ მოვიმოქმედე...

ჩემს წინ... გორილა იღვა.

მითორემატა თაქი

ფილისმა და ჯინმა ერთდროულად აწიეს ხელნაწერისაკენ დამშვებული თავები და დიღხანს, მღუმარედ უყურებდნენ ერთმანეთს.

- შემზარავი მისტიფიკაციაა! - წარმოთქვა ბოლოს ჯინმა და უღარდელად გადიმება სცადა.

მაგრამ ფილისი დიღხანს ვერ გამოერკვა ფიქრებიდან. ამ უცნაური მონათხრობის მოციერთმა ეპოზოლმა, როგორც ჩანს, ძალზედ აადლევა იგი - მასში ჭეშმარიტების მარცვალაც ჩანდა. ფილისმა ეს ეჭვები გაანბო თავის მეგობარს, მაგრამ მან არ გაიმბარა:

- ეს ამტკიცებს ერთადერთს - რომ პოეგეტი ამ სამყაროს ყველა კუთხე-კუთხულში არიან და თანაც სუშარა პოეგეტი.

ფილისი კვლავ ჩაფიქრდა. ეს სიგვეები მას დამაჯერებლად არ ეჩვენა, მაგრამ ვერც ვერაფერი საწინააღმდეგო მოუძებნა მათ:

- მართალი ხარ, ჯინ. მეც ასე ვფიქრობ. გონიერი ადამიანები?! სიბრძნით მოსილი ადამიანები?! ადამიანები, რომლებსაც აქეთ სული, რომლებიც აზროვნებენ?! არა, ეს შეუძლებელია... ხელნაწერის ავტორს მართლაც რომ უსაზღვრო ფანტაზია ჰქონია! არადა, საწყენია, ნამდვილად საწყენი! - საესებით გეთანხმები - შეეპასუხა ჯინი - ახლა კი ღრთა დაგბრუნდეთ...

მან მთელ სიმაღლეზე გაშალა აფრა, მთელი მისი მუდაპირი სამივე მზის სხივითა ნაკადისაკენ მიმართა, შემდეგ სამართავი პულსის აურაცხელი ილიაკებისა და სახელურების გადართვა-გადმორთვის შეუდგა და საამბოთი ოთხივე კიდურს მშვენივრად ხმარობდა, ფილისმა კი ენერგიულად გაიქნია ბალნიანი ყურები, რათა უკანასკნელი ეჭვები გაეფანტა გონებიდან, ჩანთიდან სარკე ამოიღო, და რადგან უკვე პორტს უახლოვდებოდნენ, პატარა ფურგული ბაბით ვარდისფერი ფხვნილი მიიყარა მღედრი მიმპანმეს მშვენიერ ღრუნჩმე...

თარგმნა ალექსანდრა ელარაპილიძე, 7 პერილი - 14 ივლისი, 2001 წ.

პაპე ნომრის პასუხები. სუპერსარიტიზმოს ქროსოლოგი (მე-10-11 გვ.)

თარგმნა: 1. პარგია. 7. კასტა. 12. ვოევილინა. 13. ნაირი. 14. ლამაჯი. 15. ლინდა. 16. ცერკულარი. 17. ბანქო. 18. სენიორი. 19. ნოკა. 20. ნეიმეგენი. 21. სეიკო. 22. სისინი. 25. ნაიბი. 26. მისისიპი. 30. სინდი. 31. ჩინლაკი. 32. ბინი. 34. მაკაველი. 37. სოლომონი. 38. ლამპონი. 39. კონკაოთი. 40. პირამიდა. 44. კაბალონი. 45. ჩიფონინი. 49. კინეკოპი. 50. კასაცია. 54. ნაუფაგია. 55. სპეციფიკა. 56. ნოვაგია. 57. რიოსალადო. 58. შულავერი. 62. ეფონიკა. 66. კოლიკა. 70. იმპორტორო. 72. ტრაქტორი. 73. ბუკინსიკი. 74. პოლიგია. 75. ლეიენი. 76. მანზალაკი. 77. გიტიკაკა. 81. ოსიროსი. 86. მისია. 90. ტანგენსილი. 91. მატროარქი. 92. ნისტი. 93. კაროლენგევი. 94. რენესანსი. 95. აკვლა. **შეშუღლე.** 1. პოლისი. 2. რომენსი. 3. იკაროსი. 4. დეგროიკა. 5. დეგროიკა. 6. მინარეთი. 7. კლინინი. 8. სანსკრიტი. 9. ანაბასისი. 10. ვიენგანი. 11. კინოლოგია. 12. ვიციანი. 22. საიფონი. 23. სისინობა. 24. ნაიპორი. 26. მიმოკა. 27. სეკანსი. 28. სეკაგო. 29. პრელატი. 32. ბილიკი. 33. ნამბობა. 35. გილია. 36. ანონსი. 40. პიკასო. 41. რანდლეუ. 42. მასტიკა. 43. დიონისე. 45. ჩინარი. 46. გაეროში. 47. რეგლანი. 48. ნაცვალი. 50. კანოე. 51. საფიო. 52. ცოცხი. 53. ალაში. 58. შამქორო. 59. ლეონი. 60. ვიგრიტი. 61. რეობა. 63. ბრადისი. 64. ნიგრიტი. 65. ტურნარი. 66. კიკინი. 67. ლანთანი. 68. კასკადი. 69. აგილო. 71. რუ. 77. გიტიკო. 78. ტენორი. 79. კრეოლი. 80. კესონი. 82. საგანა. 83. რემისი. 84. სირენა. 85. ვინეა. 86. მანია. 87. სახე. 88. ამბრა. 89. ფინია.

ფსევდონიმი

317. რაინისი იანის - იანის პლიეკმანსი. ლაგვიელი პოეტი.

318. რამაპრიზა - გალადარ ჩაგერჯი. ინდოელი რელიგ. მოღვაწე.

319. რასაპინი გრიგორი - გრიგორი ნოვისი. ნიკოლოზ II-ის და მისი მეუღლის ფავორიტი.

320. რაშაპლი - რაფაელო სანტი. გენიალური იტალიელი მხატვარი.

321. რაში - აკოპ აკოპიანი. XIX ს სომეხი მწერალი.

322. რაზარორლი მარკ - უილიამ ჰეილი უიტი. ინგლ. მწერალი.

323. რაინარაბი მაქს - მაქს გოლდმანი. გერმან. მსახიობი და რეჟისორი.

324. რანი ლუდვიგ - არნოლდ ფიგ ფონ გოლსენაუ - გერმან. მწერალი.

325. რანო კან - ხუან მორენო. ფრანგი კინოსახიობი.

326. რაბიკი - გეორგი იოაჰიმ ფონ ლაუხენი. XVI ს გერმან. ასტრონომი. კოპერნიკის მოწაფე.

327. რაიპინი კეან - გაბრიელ რანდონ დე სენგამანი. XIX-XX სს ფრანგი პოეტი.

328. რინგალანი იოაჰიმ - ჰანს ბეგიერე. XX ს გერმან. პოეტი.

329. რინარლი კლიფ - ჰარი როჯერ უეზი. ინგლ. როკ-მომღერალი.

330. რიშარი პიერ - პიერ დეფეი. ფრანგი კინოსახიობი.

331. რიუგარსი ჯინჯერ - ვირჯინია კერის მაკმეტი. აშშ მსახიობი.

332. რუპ კლოდ - კლოდ ორლანი. XX ს ფრანგი მწერალი.

333. რუკი მიკი - ფილიპ ანდრე. აშშ. კინოსახიობი.

334. საბა - უმბერტო პოლი. XX ს იტალიელი პოეტი.

335. საბირი - მირზა ალექსანდრე თარგამაძე. XIX-XX სს აზერ. პოეტი.

336. საპინიო ალბერტო - ანდრეა დე კირიკო. XX ს იტალ. მწერალი, მხატვარი, მუსიკოსი.

337. საიბა - საგო ნორიკიე. XII ს იაპონელი პოეტი.

338. საკი - ჰექტორ პიუ მანრო. XIX-XX სს ინგლ. მწერალი.

339. საპოლინი დავიდ - დავიდ კაუფმანი. XX ს რუსი პოეტი.

340. სანდი ჟორჟ - აერორა დიუპენი. XIX ს ფრანგი მწერალი ქალი.

341. სანდა ლომინიკ - ლომინიკ ვარენი. ფრანგი კინოსახიობი ქალი.

342. სანდარა ბლემ - ფრედერიკ მაუშერი. XX ს ფრანგი მწერალი.

	33	32	31	32	5	30		6	30	7	5
			31		4		7		8		30
9	5	10	11	30	32	31		31	12	32	30
		5				32		32		30	
13	5	14	32	30		5	15	30	16	17	18
30		5		22		23				18	
16	30	21	32	30		30	32	19	5	20	5
21		5						30		5	
30	7	9	25	31	32	14	30	7	5		
		25		16		30		24		27	
26	28	5	14	31		29	7	2	20	21	30
8				4		31		32		32	
21	5	30		9	30	14	28	5	9	5	
31		16		5		31				16	
20	2	8	30	32		1	2	3	4	5	
5		18		5		30			2		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ბ	უ	რ	ქ	ი						
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33

1. უდაბნო ჩილეს ჩრდ. ნაწილში.

2. სათაყვანებელი ცხოველი. 3. თმის კონფიგურაციული სახესხვაობა. 4. დედამიწის ჩრდილო-პოლარული ნაწილი. 5. აკელერის სინონიმი. 6. პატარა საცხოვრებელი სახლი ქალაქგარეთ. 7. ამბავი შეიძლება ასეთი იყოს ქორწილში ნეფე-პაგარძლის მომლოდინეთათვის 8. ნაკეთი შეიძლება ასეთი იყოს. 9. წარწერა იქნის ფილა. 10. ქალაქი ფილიპინებზე, კუნძულ მინდანოს მთავარი პორტი. 11. მიქელანჯელოს ქანდაკება. 12. ბოლესლავ პრუსის რომანი. 13. სკეითურ გომებში გავრცელებული ერთგვარი მახვილი ან სხალი. 14. ვერცხლისწყლისა და სხვა ლითონის შენადნობი. 15. ალასკის ნახევარკუნძულის ქალაქი-პორტი. 16. იხილეთ

1	2	3					4		5	6
						7	8			
9						10			11	
						12			13	
14									15	
									16	
	17	18							19	20
21									22	
									23	
24									25	
									26	
									27	

ჯეალ ელ-დინ რეჟი. ყაზალაბი

5. მოდი, დღეს გავცდი წუთისოფლის ხაფანგს და მახეს, ჩემს არსებაში არსებობით ვერაფერს მაშველს. თავად მოვკვეთე ჩემს არსებას ჩემი „მე“, მაგრამ ვარც არსება და ვერც „მე“ ვბოვებ-გლახ ის და გლახ ეს! ვერ შევიცანი ჩემი „მე“ და პა ჩემმა სულმა თავისგან თავად მოკვეთა და თვით ენოდ დამხსნელს... ვერ გაშიფრა, გულის ცეცხლი რა არსში ელავს, ენა რით იწვის და ჩემს სათქმელს რა კვამლში ახვევს?! ჩემს თავს ასობით სხვადასხვაგვარ სახეში ვჭკურებდი და ყოველ მათგანს ვუწოდებდი საკუთარ სახეს. დაფანტული ვარ ას სახელ და ჩემდ ვთვლი ყველას და მაინც ვერ ვცნობ ჩემი არსის სახეს და სახელს. ეს სახეები მგზავრებივით მიოვლავიან და მშედასცხლებს წინ ვუხვედრებ მე ჩეროს და ხეს.

6. მოდი, მე შენი სიყვარულით ხელად ვიქეცი, ქალაქი ვიყავ და უღაბურ ვვლად ვიქეცი. მე სიყვარულმა მომაშორა სახლსა და ოჯახს და სიყვარულის მსახურად და მხეველად ვიქეცი. ნეტავ ვის ახსოვს, მეც რომ ვიყავ ცოცხალთა შორის? შენ რომ გიხილე, გარდაცვლილთა მძევლად ვიქეცი. შენმა სულმა რომ ჩემს სხეულში შემოაშუქა, ჩემსას დავეხსენ, შენი სულის მძევლად ვიქეცი. მე დღედაღამე სიყვარულის მღაპრები მესმის და მეც მღაპრად და ამ მღაპრების მიქმელად ვიქეცი.

8 მთარგმნელი - ალექსანდრე

კროსვიორდზე შემომდგარი ქალბატონი და მისი „სტაგუსი“ განსაზღვრეთ. 17. სუთთავიანი მთა, რომელიც არაერთხელაა მოხსენიებული ლერმონტოვის პოემაში. 18. ქუჩის „ფრანგული“ სახესხვაობა, რაც ძირითადად ინგლისურენოვანი ქვეყნების ქალაქებში ფიგურირებს. 19. ქალაქი-პორტი დანიაში. 20. სისხლის შენადელი სისხლძარღვები. 21. კორეული ეროვნული ორთაბრძოლა იარაღის გარეშე. 22. სპეც. მოწყობილობა, რაც დაშიფრული სიგნალის მისაღებად გამოიყენება. 23. ერთ-ერთი ყველაზე ძველი დედაქალაქი დედამიწის შერეგზე. 24. ჩოგბურთულითა გასათამაშებელი ერთ-ერთი ყველაზე პრესტიჟული პრიმი. 25. ბერძნული წინსართი, რომელიც როულ სიგევებში „ქარს“ აღნიშნავს. 26. იტალიური ესტრადის პოპულარული მომღერალი. 27. საზ.კვების დამამუშავებლების „იგალიური“ სახესხვაობა.

სპარსული სიტყვები ქართულ ენაში

311. ხოკი - ბაგონი. ეს სიტყვა შემორჩენილია ერთ თბილისურ გოპონიში - „ხოჯა-ვანქ“, რაც სპარსულ-სომხური კომპოზიცია, ნიშნავს „ბაგონების განსასაყვენებელს“ და ერთ თბილისურ სასაფლაოს ერქვა.

312. ხარკინი - სპარსულიაო - წერს ჩვენი განმარტებითი ლექსიკონი.

313. ჯაბახანი - „ჯაბა“ ფრონგს, ბრძოლას ნიშნავს, რასაც „ხანა“ ემატება და იარაღის საწყობი მიიღება.

315. ჯაღო - წმინდა სპარსული სიტყვაა.

316. ჯაღოჯანი - „ჯაღოს“ მითამაშე.

317. ჯაღოპარი - „ჯაღოს“ მკეთებელი („გარ“ ბოლოსართი სიტყვა ქარ-გალ-შიაყა შემორჩენილი, რაც „საქმის“ მკეთებელს, მუშას ნიშნავს).

318. ჯაშანი - „ჯოშანი“ - ასე ამბობენ ირანში.

319. ჯაშანი - ცელილება პრაქტიკულად არ არის.

320. ჯაში - „ჭურჭლის“ მნიშვნელობით სპარსულია, „ჭურჭლის“ მნიშვნელობით - არაბული.

321. ჯაშაირი - ეს „ჯაშა“ ის განისაზღვრა, რაც სიტყვა „ჩემო-ღან-ში“ და „პო-ემა-ში“ გადსხვაფერდა, „გირ“ კი მიმღებს დამჭერს ნიშნავს (ჰუნა-გირ - ცხენის დამჭერი). ასე რომ, „ჯაშა-გირ“ - გასამრჯელის (სამოსის) მიღებაა.

322. ჯაშაზი - „ჯაზ“ - სულა, „აზ“ - მითამაშე.

323. ჯანი - სულა და სხვა არაფერი, ჩვენთან კი განს, ღონეს დაერქვა.

324. ჯანაი - ეს არის „ჯანგ“ - ომი.

325. ჯაყა - „ჩაყ“ დღესაც დანას ჰქვია ირანში.

326. ჯიბა - დიას, ესეც სპარსულია.

327. ჯიბირი - ჯიბის დამჭერი (გამქურდავი).

328. ჯიბარი - ღვიძლია სპარსულია.

329. ჯინალი - ინგლისურიო - წერია განმარტებითში, სინამდვილეში კი ეს არის სპარსული „ჯანგალ“ - ტყე.

330. ჯური - მოღვაძე, ჯიში.

331. ჯუშთი - წყვილი.

332. ჯუჯა - „წიწილია“ სპარსულია.

333. ჰარახანი - არაბ. „ჰარამ“ - აკრძალული (იგივე - არამი) და სპარსული „ხანა“ - სახლი.

* * * * * ამით ვამთავრებთ სპარსული ბარბარისმების არასრულ სიას, რაც საკმაოდ სიმბოლურ სამნიშნა ციფრზე გაჩერდა... დასკვნები თავად გამოიგანეთ და გვაცნობეთ - გაქეთ, თუ არა სურვილი იმ არაბულ და თურქულ სიტყვებსაც გაეცნოთ, რაც თითქმის ამავე ოდენობითაა შემონახვიანებული ჩვენს ენაში. თუ გაქეთ ამის სურვილი, ასეთ სიასაც გამოგიქვეყნებთ...

(შემდგომი ვაგრძელებით)

კოსმოსის ათვისება

პილოტირებული ფრენის ქრონიკა

46. 1973 წელს, 25 მაის-22 ივნისი
ჩარლზ ჰიბსონი (მეორე), ჯოზეფ კარინი, პოლ ვეი-

47. 1973 წელს, 25 ივლისი - 25 სექტემბერი
ჯონ ბინი (მეორე), ოუენ გარიოტი, ჯაკ ლუსმა - კოსმოსური ხომალდი „აპოლონ-საილაი-3“.

48. 1973 წელს, 27-29 სექტემბერი
პასილი ლაზარკი, ოლეგ ბაქაროვი - კოსმოსური ხომალდი „სოიუზ-12“.

49. 1973 წ 16 ნოემბერი - 1974 წ 8 თებერვალი
ჯარალ კარი, ელვარ გიუსონი, უილიამ პოუი - კოსმოსური ხომალდი „აპოლონ-საილაი-4“.

50. 1973 წ 18-26 დეკემბერი
პეტრა კლინაჟი, პალანინი ლაპეაჟი - კოსმოსური ხომალდი „სოიუზ-13“.

51. 1974 წ 3-19 ივლისი
პაველ პოპოვიჩი (მეორე), იური არტიუხინი - კოსმოსური ხომალდი „სოიუზ-14“, „სალიზ-3“.

52. 1974 წ 3-19 ივლისი
ბენალი სარაჟანოვი, ლევ დეინი - კოსმოსური ხომალდი „სოიუზ-15“.

53. 1974 წ 3-19 ივლისი
ანატოლი ფილიჩენკო (მეორე), ნიკოლაი რუკავიშინი (მეორე) - კოსმოსური ხომალდი „სოიუზ-16“.

54. 1975 წ 11 იანვარი-9 თებერვალი
ალექსანდრე ბუაჩი, გიორგი ბრეჟნოვი - კოსმოსური ხომალდი „სოიუზ-17“, „სალიზ-4“.

55. 1975 წ 5 აპრილი
პასილი ლაზარკი, ოლეგ ბაქაროვი - კოსმოსური ხომალდი „სოიუზ-18-1“.

56. 1975 წ 5 აპრილი
პეტრა კლინაჟი (მეორე), ვიგალი სეპასტიანოვი (მეორე) - კოსმოსური ხომალდი „სოიუზ-18-1“, „სალიზ-4“.

ბასული ნომრის პასუხები

მე-3 გვიარლი
უკმა ყნება: სომხური - წიწვნაქ, ბერძნული - ეპარქია, თურქული - თამამ!

მე-4-5 გვიარლი
თარამულად: 1. სეკაბი. 4. პილიგრიმი. 8. მუსკაფა. 14. კლეკონი.

მე-10 გვიარლი
თარამულად: 1. ბუბაი. 4. გრანკენი. 10. უკრაინა. 11. პავლიკი.

მე-20 გვიარლი
გკათხავა: (იმასთან დაკავშირებით, რომ ამ კითხვებზე პასუხის გაცემა პრაქტიკულად თრიოდ აღაშინა ინება, მათს გამოქვეყნებას ვწყვეტ და განვახლებთ, როცა საპრობო ფონიც დაწესდება).

8
8x8 grid with numbers and letters.

მე-3 გვიარლი
8x8 grid with numbers and letters.

მეხმარ გვიარლი

12x12 grid with numbers and letters.

12

12x12 grid with numbers and letters.

იგალური კრისოფორის ამოსხნა ყველას დასაწყენად
პალაპ რომინიშვილია (13 სხ) მას გალაცუნა ვილეკასეგა.

თუ ჩვენთან, რაიმე საქმესთან დაკავშირებით, გსურთ კონსაქტის დაწყებას, გამოგვხატავთ 24 ივლისამდე... რადამაი შეგობა 24 ივლისამდე.

1-ლი გვიარლი

1-ლი გვიარლი
Grid with numbers and letters.

მე-6 გვიარლი

მე-6 გვიარლი
Grid with numbers and letters.

მე-14 გვიარლი

მე-14 გვიარლი
Grid with numbers and letters.

მე-18 გვიარლი

მე-18 გვიარლი
Grid with numbers and letters.

